

DARBININKAS

XLIII NR. 14

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

TREČIADIENIS - WENESDAY VASARIO - FEBRUARY 19, 1958

Administracija GLenmore 2-5916
Redakcija GLenmore 2-7281

10 CENTU

LAIKOME JUOS SAVO DRAUGAIS

"TIMES" PAMINEJO LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES SUKAKTĮ

N. Y. Times viename iš savo vedamųjų prisiminė Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių nepriklausomybės paskelbimą, sovietinį smurtą.

Tačiau — rašo laikraštis — laisvės atminimas yra gyvas Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse. Neprotinga teorija, kad Lietuva, Latvija, Estija ir kitos pavergtos centrinės Europos valstybės džiaugiasi Maskvos vergijoje, nieko nesukvailins ir nenutildys nieko, kas negyvena rusų durtuvų gresmėje.

"Šitos tautos nebus išlaisvintos iš savo vergijos trečiojo globalinio karo kaina. Tai kaina, kurios žmonija negali mokėti. Tačiau laisvajame pasaulyje jos nebus užmirštos. Dieną, kada komunizmo didysis melas bus nuvainikuotas, jos vėl bus laisvos. Tuo tarpu šiame krašte jų žmonės tremtyje ar priverstus tylėti namie, mes laikome savo draugais: mes sveikiname juos dėl jų praeities ir ateities laimėjimų".

Viršūnių kronika

● Valstybės departamentas vasario 13 buvo pasikvietęs naują sovietų atstovą Menšikovą ir pareiškė savo nepasitenkinimą dėl Sovietų spaudos skelbimo, kad Tunisą subombordavo Amerikos bombos ir Amerikos lėktuvai.

● Sovietai pakartotinai pasisakė prieš užsienių reikalų ministerijų konferenciją. Jie nenori susitikti su Dulles.

● Chruščiovas pareiškė "Mes nesikalbėsime dėl Vokietijos, nors jūs lauktumėt 100 metų".

● Valstybės departamentas rado, kad dėl "beatomės zonos" — Lenkijos, Čekoslovakijos ir Vokietijos — yra pavojinga kalbėtis.

● Estijoje prie Suomijos įlankos rasta fosforo klodai. Jie būsia vartojami mineralinėje pramonėje.

● Jordanijos ir Irako parlamentai patvirtino tų dviejų valstybių sudarytą federaciją.

● Syrija uždarė užsienių atstovybes, nes Syrijos valstybė nustojo gyvavus, susiliedama su Egiptu.

● Sovietai pasiskelbė, kad atitrauks iš Vokietijos 41,000 savo kariuomenės, kurios yra Vokietijoje 400,000

● Kinija pasiskelbė atitrauks kariuomenę iš šiaurės Korejos.

● Vatikanas pranešė, kad Pijus XII paskyrė šv. Klarą televizijos darbininku globėja. Šv. Klara mirė 1253. Radijo pramonės globėjas yra šv. Gabrielius.

● Respublikonų vadai teigia, kad sumažinti mokesčių nuo ateinančių metų nebus galima. Demokratai siūlo sumažinti.

● Prezidento raginimą, kad sovietų įtakingieji žmonės lankytųsi Amerikoje, spauda komentuoja kaip netiesioginį pakvietimą... Chruščiovui.

● Churchillis, kuris dabar yra Prancūzų Nocoje, susirgo. Jam jau 83 metai.

Lietuvos 40 metų sukaktį minėjo Kongresas

Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 40 metų sukaktis buvo paminėta Kongrese vasario 13.

Senate

Vysk. Vincentas Brizgys

Senate invokaciją atkalbėjo vyskupas Vincentas Brizgys. Po to kalbėjo senatoriai, išskeldami nepriklausomos Lietuvos pažangą, sovietinį smurtą prieš Lietuvą, tikėjimą, kad Lietuva nepriklausomybę atgaus. Kalbėjo šie senatoriai:

republikonas iš New Yorko Irving M. Ives, demokratas iš Rhode Island John O. Pastore, demokratas iš Delaware J. Allen Frear, respublikonas iš New Yorko Jacob K. Javits, rep. iš New Jersey H. Alexander Smith, resp. iš Connecticut Prescott C. Bush, demokratas iš Ohio Frank J. Lausche, resp. iš Maine Frederick G. Payne, demokratas iš Rhode Island dem. Theodore F. Green, respublikonas iš Pennsylvania Edward Martin, demokratas iš Massachusetts John F. Kennedy, demokratas iš Michigan Patrick V. McNamara, respublikonas iš New Jersey Clifford P. Case, demokratas iš Minnesota Hubert H. Humphrey.

Kitas satelitas bus 3000 svarų

Amerikos karo aviacija skelbiasi spalyje paleisianti 3000 svarų satelitą. Jam vartos Atlas raketą. Satelitas turės instrumentus, kuriais galės atlikti žvalgybos pareigas. Galės fotografuoti skrendamą teritoriją ir per radiją perduoti fotografijas į žemę, kai priskris draugišką žemės plotą.

INDONEZIJOS JAU DVI VYRIAUSYBĖS

Indonezijos sukilusi kariuomenė paskelbė antrą vyriausybę. Ji kreipėsi į Amerikos ir kitų valstybių bankus, kad jie užblokuotų Indonezijos senosios vyriausybės aukš. Kariuomenė bloko svarbiuosius Sumatros salos ir laivų senajai vyriausybei nepraleidžia.

Moteris — pirmoji

Iš New Yorko 25 metų moteris Sue Evane pasisūlė skristi pirmoji su satelitu į beorę erdvę.

Kaip ilgai kalbės satelitas Amerikos Explorer vienas radijas nutilo po 11 dienų. Antrasis turis veikti bent du ar tris mėnesius.

INVOKACIJOS VYSK. BRIZGIO IR KUN. JUTKEVICIAUS. KALBĖJO 14 SENATORIŲ IR 63 KONGRESMANAI

Atstovų Rūmuose

Posėdį atidaręs pirmininkas Sam Rayburn pakvietė kun. Joną Jutkevičių sukalbėti invokaciją. Paskui pagrindinę kalbą pasakė kongresmanas iš Pennsylvania Daniel J. Flood. Pabrėžė, kad Jungtinės Valstybės nepripažino, nepripažįsta, ir nepripažins Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą. Savo šauniai kalbą baigė lietuvišku sakiniu: "Kas bus, kas nebus o Lietuva nepražūs".

Ilgesnį žodį pasakė taip pat daugumos lyderis John McCormack ir mažumos lyderis Joseph Martin jr. Kalbėjo dar šie kongresmanai:

Iš Californijos: resp. Gordon McDonough, dem. James Roosevelt, resp. Patrick Hillings.

Iš Connecticut: resp. H. Seely — Brown jr., resp. Edwin May, resp. Albert W. Cretella, resp. James Patterson.

Iš Illinois: dem. Charles Boyle, resp. William McVey, dem. Melvin Price, dem. John Kluczynski, dem. Barratt O. Hara, dem. Thomas Gordon, resp. Marguerite Church.

Iš Indiana: dem. Ray Maden.

Iš Maryland: dem. Samuel Friedel, dem. George Fallon.

Iš Michigan: dem. Charles Diggs, dem. John Dingell, dem. Thaddeus Machrowicz, dem. Louis C. Rabaut, demokratė Martha W. Griffiths, resp. Alvin Bentley.

Iš Massachusetts: John Heselton, resp. Richard Wiggles-

worth, resp. Laurence Curtis, dem. Thomas Lane, respublikonė Edith Nourse Rogers, dem. John McCormack, resp.

Kun. Jonas Jutkevičius

ŠALČIAI IR SNIEGAI AMERIKOJE NUSTELBĖ POLITIKĄ

SALČIO REKORDAS:—37 LAIPSNIAI • SNIEGO REKORDAS: 61.1 COLIAI

Šalčiais ir sniegais amerikiečiai susirūpinę labiau nei "viršūnių" konferencija. Nuo "Golf Coast" penktadienį pajudėjęs sniegas, pasiekė visą Atlanto pakraštį iki Kanados. Po visos paros pūgų nuo sekmdienio spaudžia šalčiai, kurių seniai nebuvo.

Temperatūros didžiausias kritimas užregistruotas pirmadienį Danbury, Wiss. — 37 laipsniai žemiau nulio (38 laipsniai Celcijaus). New Yorke pirmadienį rytą buvo

Joseph Martin jr.

Iš New Yorko: dem. John Rooney, dem. Emanuel Celler, dem. Victor Anfuso, resp. Paul Fino, resp. Edmund Radwan, resp. Harold Ostertag, dem. Isidore Dollinger, dem. Leonard Farbstein, dem. Lester Helzman, dem. Herbert Zelenko, resp. Bernard Kearney, resp. Kenneth Keating, resp. Frank Becker, dem. Eugene Keogh.

Iš New Jersey: dem. Peter Rodino, resp. James Auchincloss, resp. Gordon Canfield.

Iš Ohio: dem. Charles Vanik, dem. Michael Feigham.

Iš Pennsylvania: dem. Daniel J. Flood, dem. Francis Walter, resp. Ivor Fenton, resp. High Scott, dem. James Byrne, dem. William Barrett, dem. Herman Eberharter.

Iš Rhode Island: dem. Aime Forand, dem. John Fogarty.

Iš Wisconsin: dem. Clement C. Zablocki, dem. Henry S. Reuss.

6 laipsniai, antradienį 4.

Sniego daugiausia ar nebus buvę Syrakuse, N. Y., — 61,1 coliai. New Yorke jo tebuvo 3,5, Bostone 19,4, Pittsfielde, Mass. 28 coliai.

Žmonių gyvenimą sniegas iškreipė visi iš normalios vaigos. Šimtai automobilių liko pakeliui laukti. Traukiniai vėlavosi po kelias valandas. Kai kurie miesteliai buvo visai atkirsti nuo pasaulio. Sniego ir šalčio aukų jau priskaitoma 170.

SALTIS ir sniegas užgulė New Yorką. Užteko 2,5 pėdų sniego, kad miestas būtų gražus, bet nepatogus judėti.

Tuniso gaisrą gesina

Tunisas ir Prancūzija priėmė Amerikos bei Anglijos tarpininkavimą santykiams išlyginti. Laukiama, kad Tunisas sustabdys skundą prieš Prancūziją Saugumo Taryboje. Tai rodytų padėtį švelnėjant.

PRANCŪZŲ SIŪLYMAS GINČAM LIEVIDUOTI

Prancūzija pasiūlė tarp Alžiro ir Tuniso padaryti "niekeno žemę". Ją prižiūrėti turėtų mišri Tuniso ir Prancūzijos komisija, pirmi-

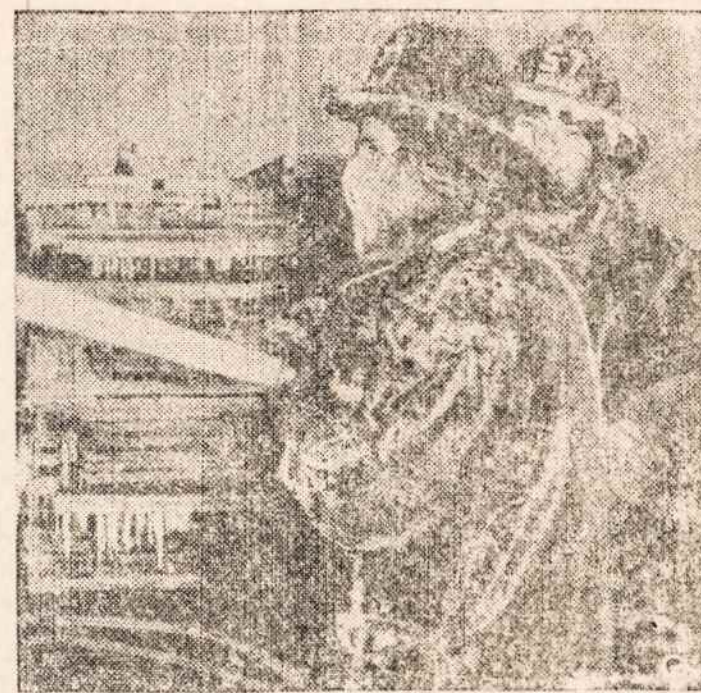
ninkaujama neutralaus, kurį paskirtų Jungt. Tautų gen. sekretorius.

Saugumo Taryboje Tuniso skundas prieš Prancūziją buvo atidėtas.

Snipas Soble vėl pagarsėjo Sovietų buvęs snipas Jack Soble, nuteistas 7 metams, mėgino kalėjime pereitį šeštadienį nusižudyti, prarydamas sraigtukų ir nitų pusantro svaro. Jų gavo jis dirbtuvėje. Po pusantros valandos operacijos, visi nereikalingi daiktai buvo išimti, ir jis turės netrukus pasveikti. Jo nervai pakriko, kai jis vėl buvo apklausinėjamas apie šnipinėjimą.

Komunistai apgavo Korejoje

Pietų Korejos lėktuvais su 82 keleiviais atsidūrė šiaurinėj Korejoj. Lėktuvui vadovavo du lakūnai amerikiečiai. Komunistai aiškina, kad lėktuvas pabėgo nuo "imperalistų". Pietų korejiečiai aiškina, kad tarp keleivių buvo užsimaskavę komunistai, kurie privertė lėktuvą nuvairuoti į šiaurės Koreją. Tarp keleivių buvo artimų Rhee bendradarbių Jungtinių Tautų karinės vadovybės reikalavimą grąžinti lėktuvą komunistai atmetė.

PADIDEJUS SALCIAM, PADAUGEJO GAISRAI. Taip atėjo apšalę gaisrininkai, kurie gesina ugnį Carnegie, Pa.

GAJA KALBŲ, REIKIA DARBŲ EISENHOWERIS — BULGANINUI

Prezidentas Eisenhoweris vasario 17 atsakė antru laišku į Sovietų Sąjungos min. pirm. Bulganino laiškus, kurių jis nuo gruodžio 10 jau tris parašė Eisenhoweriui dėl viršūnių konferencijos.

Eisenhoweris pasakė, kad Bulganino laiške istūmė viršūnių konferencija į aklią gatvę.

nes Bulganinas atmeta daugumą prezidento siūlytų aštuonių svarstyti klausimų, pasilieka sau veto teisę sudarant viršūnių konferen-

cijos programą, o reikalauja, kad jo 10 punktų būtų svarstomi. Eisenhoweris sutinka gera valia svarstyti Bulganino siūlytus klausimus, jei bus svarstomi ir jo Eisenhowerio siūlymai.

Eisenhoweris laiške kritikovo Sovietų argumentus nesvarstyti rytų Europos valstybių klausimo.

Sovietai aiškino, kad tai būtų kišimasis į jų vidaus reikalus. Bet Chruščiovas Minske — priminė prezidentas laiške — svarstė Lenkijos, Vengrijos, Vokietijos klausimus. Ar tai jam galima svarstyti, o viršūnių konferencijai negalima?

Prikišęs Bulganinui, kad Sovietai neva nori viršūnių konferencijos, o tuo pačiu aiškina, kad Amerika vado imperialistai, Eisenhoweris padaro išvadą:

jei konferencijos norima, tai ji turi būti parengta mažiau oficialiu ir mažiau reklamuojamu būdu per diplomatinis kanalus ar ministrus. Valst. sekr. Dulles dalyvavimas čia negali būti išjungtas — primena Eisenhoweris.

Didelio entuziazmo konferencijai nereikšdamas, Eisenhoweris ragino keistis veikėjais, kurie krašte turi įtakos. Tegul Sovietų žmonės pamato Amerikos gyvenimą ir galvojimą, nes Sovietų veikėjai klaidingai supranta Amerikiečiai nesiekia imperializmo, o nori taikingų santykių su Sovietų Sąjunga.

Anglei pritarė

Anglijoje reikiama pasitenkinimo prezidento Eisenhowerio paskutiniu atsakymu Bulganinui.

Achesonas sako:

NELAIKAS VIRŠŪNIŲ KONFERENCIJAI

Buvęs valst. sekr. Achesonas, dabar demokratų užsienių politikos šefas, vasario 17 pasisakė, kad

Amerika dabar neturėtų siekti viršūnių konferencijos. Laikas Amerikai yra pats blogiausias, o Sovietams geriausias. Amerikos prestižas per paskutinius mėnesius buvo susmukdytas, europiniai sąjungininkai turi savo sunkumų.

Antra vertus, pasikalbėjimas su Sovietais neišspręs pagrindinių reikalų. Dėl vidurinių rytų reikia tartis su tais kraštais, o ne su Sovietais. Dėl tolimųjų rytų beprasmiš yra kalbėjimasis su Sovietais, jei pasikalbėjimose nedalyvauja komunistinė Kinija.

Dabartiniu metu, mano Achesonas, viršūnių konferencija negali būti sėkminga Vakaram.

● Anglijos parlamentas pritarė, kad moterys būtų priimtos į lordų rūmus.

KOMUNISTINIS ATSI-LYGINIMAS UZ PASITAR-NAVIMĄ

Rytų Vokietijoje valymas partijoje eina toliau. Vakarų Berlyno spauda skelbia, kad atsistatydinsis min. pirm. Grotewohl. Priežastis — juo nepatenkintas partijos sekretorius ir min. pirm. pavaduotojas Ulbricht, kam Grotewohl stengėsi suteikti Ulbrichtą su tais trim partijos bosais, kuriuos prieš savaitę pašalino iš partijos centro komiteto. Ulbricht mano, kad Grotewohl trėrėjo iš karto atsistoti jo, Ulbrichto, pusėje.

Grotewohl buvo seniau soc. demokratų pirmininkas. Jis buvo šalininkas, kad soc. demokratai bendradarbiautų su komunistais, ir savo soc. demokratu prijungė prie komunistų partijos.

Kitas partijos veikėjas, Ziller, maistavęs prieš Ulbrichtą, nusižudė.

Buvo atgabenti du didžiuliai karstai

Prof. Hermann Eberth ir lakūnas Rudolf Nebel pradėjo Berlyno priemiesty pirmus raketos bandymus. Laikraščiai rašė apie raketa, kad vokiečiams visas pasaulis jos pavydės. Kalbos sujūdino ir kariuomenės vadovybę. Ji susirūpino, kad tokio dalyko negalima palikti privačiose rankose, ir atidarė kitą raketų tyrimo stovyklą. Taip pat netoli Berlyno, už 28 kilometrų, tarp miškų Kummersdorfe.

Karo ministerija pasirūpino uždrausti privatų raketų tyrimą. Ebertho ir Nebel stovykla buvo likviduota. Eberthas grįžo profesoriauti. Bet jis paliko didelę įtaką kitiem jaunesniems tyrinėtojams. Buvo vadinamas "raketų mokslo tėvu" (jį amerikiečiai 1945 atsigabeno į Ameriką ir dabar jis dirba Humstville draugai su Braunu. Praktikas ir organizatorius Nebel gavo atlyginimo 75,000 markių ir nuėjo į kitas sritis.

Naujoje raketų stovykloje, kurioje sąlygos buvo taip pat skurdžios, tarp daugelio vardų, kurie nuėjo į nežinią, atminime išliko talentingas kapitonas Walter Dornberger, kuris buvo visos raketų programos viršininkas (dabar jis Amerikoje taip pat ir yra "Bell Aircraft Co." prezidento techninis padėjėjas). Jis greitai Kummersdorfe atrėmė dėmesį į studentą Wernher von Braun, kuris tada buvo 20 metų. Braun buvo kilęs iš Rytprūsių (dabar Lenkijos valdomų). Jo teoretinis nusimanymas ir fanatiškas užsispyrimas pagaminti oro laivą į erdves išskyrė jį iš kitų. Jau 1932 jis buvo padarytas civilinių specialistų viršininku kuklijoje Kummersdorf raketų tyrimo stotyje.

1935 Kummersdorfo grupė pasisekė išsauti porą raketų, kurias jie tada pavadino "Max and Moritz". Pasisekimas davė pagrindą reikalauti naujos erd-

Raketos pradžia (2)
Kariuomenė perėmė savo žinion o Raketos stovyklos pirmieji specialistai dabar Amerikoje o Raketų stovyklai skirta vieta, kur buvo sukamas filmas o Raketa nedomino kariuomenės, kol nebuvo karo ginklas o Raketa gimė.

vesnės vietos stovyklai. Wernher von Braun švyko jos ieškoti. Ištas savaites kelio Baltijos pajūriais, iki sustojo nurošioje vietoje, apaugusioje ažuolais, pušim, nendrėm.

Kaip tyčia tai buvo ta pati vieta, kurią buvo pasirinkę ano filmo gamintojai savo fantastini moters kelionei į mėnulį. Tai buvo vieta, vadinama paskiau išgarsėjusiu vardu — Peenemuende.

1936 gen. Kesselring patvirtino ją kaip "Kariuomenės bandymo stotį."

Kada stovykla buvo paruošta ir paskutinis darbininkas išvyko iš salos, milžinišku keltu buvo atgabenti du didžiuliai po 7 me-

trus ilgio "karstai". Juose buvo naujos raketos, kurias reikėjo išmėginti. Sargybos negalėjo nuo jų pasitraukti dieną naktį. Mėginimas pateisino viltis, bet ir paliko daug nusivylimu. Reikėjo naujo darbo begalės.

1939 kovo mėn. buvo pranešta kad atvyko apžiūrėti raketų Hitleris. Atvyko su general field maršalu Brauchitshu ir kt. Dornberger ir Braun nėrėsi iš kailio, aiškindami ir demonstruodami raketų būsimą reikšmę. Hitleris paniūręs tylėjo. Ir pasitraukęs iš bandymų vietos, gerdamas kantinoje mineralinį vandenį, taip pat netarė nė žodžio. Tik atsivakindamas pasakė: "O vis dėlto tai milžiniška jėga". Paskui staiga ėmė įtikinėti, kad jis

pats niekad nesėstų į rakinį laivą, niekad. Sėdo jis į sarvuotą automobilį ir išvyko.

Kai paskiau atvyko Goeringas, apžiūrėjęs, jis ėmė jaudintis, iš džiaugsmo ploti sau rankom per šlaunis ir fantazuoti apie ateities rakinis automobilis ir traukinus. Tačiau praktiškai dar ilgai karo vadovybę sunku buvo palenkti iš tradicinio įsitikinimo, kad raketa negalės pakeisti bombonešio, o svarbiausia — tai per brangus ginklas. Raketos šalininkai nesiliovė įtikinėje, kad bombonešio "gyvenimo" vidurkis yra 5-6 įskridimai į priešio teritoriją. Paskui jį priešas paruošti jo įgulą kaštuoja trisdešimt kartų daugiau nei raketa, kurios išlaidas skaičiavo 38,000 markių.

Atėjo 1942. Karas reikalavo įtempti visas jėgas karo reikalui. Penemuende vyrai turėjo arba pagaminti naują ginklą arba atsiveikinti su savo svajonėm apie kelionę į beorę erdvę.

1942 spalio 3 buvo padarytas naujas bandymas — paleista

CHRIS E. FINKBEINER, mėsininkas iš Little Rock, pristato pirmuoju kandidatu į Arkansaso gubernatorių. Savo programa išjoja priešingas dabartiniam gubernatoriui Faubus ir jo laikytai segregacijai.

trečia raketa Peenemuende. Ji veikė aukščiau ir pakilo iki 60 mylių. Dornberger, kreipdamasis į Brauną, kalbėjo: "Ar tu įsivaizduoji, ką mes šiandien padarėm?" 'O taip — atsakė Braunas — šiandien gimė erdvių laivas'. (b.d.).

ZINIOS IS LIETUVOS

RASO ALMUS

Partijoj prašneko darbininkų reikalais

Kaune sausio 8-10 įvyko kompartijos respublikinė konferencija, kurioje iš politrukų nusikundimų galima susidaryti vaizdą, kokiose sąlygose dirba Lietuvos darbininkas.

Daugiausia buvo nusiskundžiama valdžios biurokratais, kurie trukdą krašto "atstatymo" darbą. Vilniaus miesto komiteto sekr. Lazarevičius išskėlė darbininkų išnaudomą "Komunaro" gamykloje, "Remonto-Mechanizacijos" fabrike; ten žmonės dažnai dirba antvalandžius, už kuriuos jiems neužmoka. "Kodėl profsąjungos tyli?" klausia Lazarevičius.

"Pergalės" turbinų fabrike Kaune profsąjungos pirmininkas Vaitkevičius, pasidžiaugęs fabriko modernumu ir produkcijos aukšta kokybe, nusiskundė tiekųjų nerūpestingumu. Liejinių transportai iš "broliškių respublikų" ateina nereguliariai, dėl to visas fabrikas Kaune stovi niuoja, o po to verčiamas "stumtuoti". Darbininkai nusiskundžia, jog laiku nebuvo pasirūpinta kuru ir patalpose nežmoniškai šalta. Nesą spintų drabužiam; ventiliacija prasta. Elektros laidai ešą laikini, nuolat grasina gaisro pavojum. Vaitkevičius prašė, kad būtų atsiustas darbo apsaugos inspektorius.

Uždelsiamos statybos. Lengvosios ir tekstilės pramonės profsąjungų pirmininkė Gelžinienė nurodė, kad naujieji fabrikai ešą įrengti moderniausiai, bet... jų statyba užsidelsia išties metais. Štai Kaune jau kelinti metai statomas ir nepastatomas "Raudonojo Spalio" avalynės pagrindinis pastatas; darbininkai dirba senose, kliaurose patalpose. Ji nurodė eile atvejų, kada darbininkai dėl netinkamos darbo apsaugos sunkiai susirgo. "Kauno Vatos" fabrike atbulai įtaisyti ventiliatoriai trukia dulkes ne laukan, bet vidun. Garsiajam "Drobės fabrike, naujuose pastatuose nesutvarkyti langai, nėra vandens.

Motėrimis nepadedą Gelžinienė apgailestavo, kad iki šioliai nesudaromos sąlygos dirbti kūdikius turinčiom motinom. Girdi, Telšių "Maščių" fabrike, kur dirba apie 2000 moterų, nesą nei vaikų lopšelio, nei darželio.

Skundžiasi dviračių pramonės darbininkai Siauliu dviračių fabrike, kur

gaminami vaikiški dviračiai "Ereliukas" ir "Kregždutė", iki šol nepastatytas įmonės korpusas, lėtai statomi namai darbininkam, nėra klubo ir vaikų įstaigų. Iki šol neįvesta kanalizacija.

Nepatinka darbiniai drabužiai Vilniaus vandentiekio darbininkas Adamkevičius protestavo, kad jam duodami taip netinkamai pasiūti darbiniai drabužiai, kad apsvilkę jais jis atrodo kaip daržo baityklė. Guminiai batai, kuriuos gamina Kauno "Inkaras", ešą prastesnės kokybės nei sovietiniai.

Smerkia "soclenktyniavimo" principą

Klaipėdos "Trinių" fabriko direktorius Nedošivins nusiskundė, kad lig šiol soclenktyniavimas buvo pagrįstas techniškai neįmanomom normom. Girdi, pagal dabartines taisykles nuoširdžiai ir gerai dirbą darbininkai visad būna pralenkiami "herojų" kurių produkcija tenka brokuoti. Jis taigi nusiskundė, kad atlyginimas nesą vienodas tą patį darbą dirbantiem darbininkam.

Negauna metalo laivų statyklos Klaipėdos laivų statybos pramonės profsąjungos pirmininkas Bosiakov nusiskundė, jog laiku nepristatomas metalas, detalės ir kitos medžiagos. Dėl to statyklos turi didelių nuostolių. Darbininkam labai trūksta butų.

Didinama mėsos produkcija Kauno mėsos pramonės profsąjungų vedėjas Zurna sakė, jog praėjusiais metais, 1957, "Maisto" įmonės darbininkai pagamino 58,000 kg viršum plano, tačiau iš vyriausybės jokio pagyrimo. Žurna pasiūlė valdžiai leisti pačiom įmonėm statyti darbininkam poilsio namus kurortuose, nes šiuo metu darbininkam labai sunku gauti atostogas.

Reikalauja skalbyklų Darbininkų profsąjungų atstovai reikalavo greičiau steigti skalbyklas, kurios plautų darbininkų darbo drabužius; reikalavo kurpių, kurie taisytų darbo batus.

Užsipultas Čistiakov LKP Kauno miesto komiteto sekretorius Mikalauškas kritikavo vad. ministro pirmininko pirmąjį pavaduotoją Čistiakov, kad jis "nepakankamai vadovauja gyvenamųjų namų statybai", ne- (Nukelta į 4 pusl.)

HAROLD E. STASSEN, buvęs Amerikos atstovas ir prezidento patarėjas nusiginklavimo konferencijoj, iš savo pareigų pasitraukė ir Philadelphiajį pasisekė kandidatuojas respublikonų sąrašė į Pensilvanijos gubernatorių.

IS SOVIETINIO HUMORO

Didžiausi žmogaus priešai Sovietuose

Rytų Vokietijoje pranešama, kad namų valdytojams dedamos papildomos pareigos. Lig šiol jie tik maisto korteles išdalydavo, o dabar jie turi virsti "politiniiais aktyvistais", vadinasi, sovietinio režimo akim ir ausim. Tap yra Rusijoje ir kituose sovietinio režimo kraštuose. Klausimą: koks sovietinio žmogaus priešas yra įkyriausias? Maskvos darbininkas atsako: radijas, blakės ir namų valdytojas. Radiją galiu dar užgesyti;

blakės galiu sutrinti; bet prieš namų valdytoją esu bejėgis...

"Post" žurnale Alsop pasakojo, kad Sovietų Chruščiovas priklauso prie t...kių diktatorių, kurie mėgsta anekdotus ir apie save. Syki Chruščiovas pasakojo: "Kremliaus koridoriais ėmė bėgioti vaikas sukaudamas: "Chruščiovas pakvaišo. Chruščiovas pakvaišo". Sargyba jį tuojau suėmė ir perdavė tardytojams. Tuojau buvo teismas ir jį nuteisė 23 metams. Trejus metus už partijos sekretoriaus įžeidimą, kitus dvidešimt metų už valstybės paslapties išdavimą."

KAS LAIMĖS INDONEZIJOJE?

Indonezijos vyriausybė atmetė kariuomenės ultimatumą, kad vyriausybė atsistatydintų. Vyriausybė paskelbė, kad keturi pulkininkai, kurie stovi sukilimo prieky, ešą atstatyti iš kariuomenės ir vadovavimas perduodamas kitiem. Kariuomenės atstovai paskelbė, kad nuo šiol jie imsis kavinų priemonių.

Kariuomenė labiausiai stoji prieš komunistų dalyvavimą vyriausybėje.

Italija virsta pramonės šalim Italijoje persėvė žemės ūkis. Nuo 1957 jau persėveria pramonė. Joje dirba 7 mil. darbininkų, arba 36.8 proc; žemės ūky arti 6 mil., arba 36.4 proc; kitose srityse 5 su viršum milijonai, arba 29.8 proc. Viso gyventojų yra 49 mil. Bedarbių pernai buvo 1,750,000, arba 9 proc. mažiau nei 1956.

Uždarbis mažas — pramonės darbininko vidutinis atlyginimas mėnesiui 40,000 lyrų arba 64 dol.

KODEL PASAULIO LIET. SEIME BUS 112 ATSTOVŲ?

Aiduose sausio nr. prel. J. Balkūnas str. "Pasaulio lietuvių bendruomenės seimas" pateikia įdomių faktų. Pirmiausia:

KAIP LAIKĖSI LIETUVYBĖ TARP AMERIKOS LIETUVIŲ NESENOJE PRAEITYJE. "Jungtinėse Valstybėse skaičiuojame esant apie visą trečdali mūsų tautos. Didžiausia lietuvių aglomeracija savo metu buvo Pensilvanijos valstybėje. Čia dar tebeturime visą trečdali lietuvių parapijų (41 iš 123). Bet per 30 su viršum metų aktyviai dalyvaudamas JV lietuvių gyvenime, diena dienos esu liudytojas, kaip atsipalaiduoja ir trūksta mūsų išėivijoje tautinio bendrumo ryšys ir kaip lietuviybės išsilaikymo teisės rungtynės su nulietuvėjimo laisve vis labiau krypta nulietuvėjimo naudai. Iki 1924 m. mūsų tautinio bendrumo gyvas ir tampus ryšys JV liet. tautinį reikškimasi įgalino augti ir plėstis. 1930 m. JV lietuvių bendruomenės gyvenime prasideda stagnacija ir regresas.

Iki 1930 m. lietuvių parapijų; bažnyčiose anglų kalbos nebuvo girdėti. Katekizacija visur buvo lietuvių kalba. Amerikiečiai kunigai, norėdami, kad jų parapijiečiai lankytų tik savas bažnyčias, buvo įtaigoje vskupus tautinėse parapijose neleisti vartoti anglų kalbos. Ir vskupai lietuvių bažnyčiose anglų kalbos vartoti neleisdavo. Bet nuo 1930-35 m. padėtis ima radikaliai keistis. Pagrindinė to priežastis — lig tol buvusiu kompaktinių lietuvių kolonijų išskidimas. Tai atsitiko dėl to, kad pirmiau lietuvių buvo susitelkę vienoje vietoje ape savo parapiją, o paskiau, išsikeldami į geresnes gyvenamas vietas, atsidūrė tarp ne lietuvių, kur nebuvo nė lietuviškos mokyklos, nė daugiau lietu-

SPAUDA

vių vaikų, o pačios parapijos sustojo parapijiečių.

"Kartu su lietuvių kompaktinių kolonijų skidimu po priemiesčius išaugo ir pats didysis tautinio ryšio priešas — mišrios šeimos. JV lietuviuose mišrios vedybos ypač pagausėjo nuo 1940 metų. Kai kuriose parapijose mišrios vedybos siekia iki 90 proc. visų lietuvių vedybų!...

KODEL SU NEPASITIKĖJIMU ŽIŪRETA Į BENDRUOMENĖ?

Autorius pasakoja, kaip Amerikos lietuvių visuomenė buvo pasiskirčius į ideologinius frontus, kurie vienas su kitu karingai kovojo.

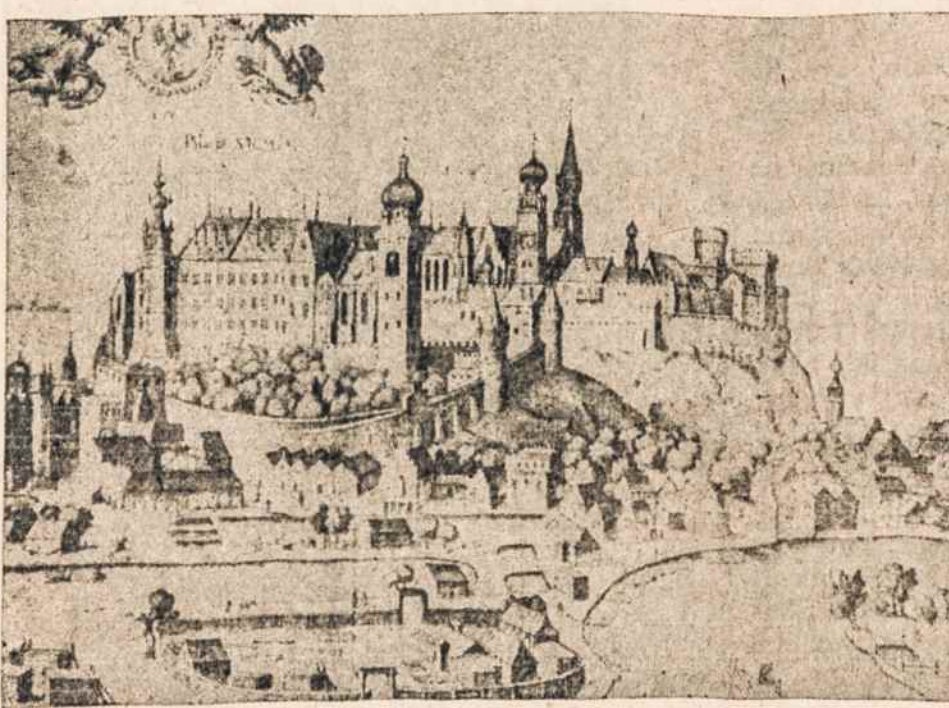
"Kai 1922 m., dar klieriku būdamas, sugrįžau iš Lietuvos — pasakoja prel. J. Balkūnas. — tų frontų parpusavio santykiai buvo grubiai kovingi. Apie visų lietuvių bendras pastangas ir vieningą organizaciją savai lietuviųbei išlaikyti bei ugdyti niekas ir svajiot negalėjo išdrįsti... 1940 m lietuvių kunigų seime tik vieno balso persvara pravedė frontuose kai kuriuos veikėjus, kai kilo bendro darbo idėja Bendruomenės forma. Rašo: "Nuo pat pirmųjų bendruomenės organizavimo dienų man teko įtikinėti Altas LB organizavimo būtinumu. Su teisininkais ir be teisininkų Altas tą idėją nenorom svarstė dvejus metus, jai principiškai pritarė." Bet ir dabar yra laikraščių, kurie griežtai prieš ją pasisako.

TACIAU BENDRUOMENĖ ORGANIZUOJASI IR VEIKIA

"Tačiau, nors ir pamažu, per pastaruosius kelerius metus LB vardas JV lietuviuose jau prigijo. O gi LB vardu suorganizuoti JV lietuvių arba ir Kanados masiniai kultūriniai pasirodymai — kultūros kongresas, tautinių šokių šventė, — ir LB vadovybės nuosirdus rūpestis per kultūros fondą sudaryti materialų sąlygų mūsų išėivijos taut. kultūrai paremti, taip pat pastangos parapinėse ir šeštadieninėse mokyklose sukurti dvasinius židinius jaunimui jau ir daugelį skeptikų bus palenkę LB idėjai".

KODEL BENDRUOMENĖS SEIMAS TURĖS 112 ATSTOVŲ?..

Autorius, nušvietęs dar, kad bendruomenės uždaviniai nesikerta su kitų organizacijų uždaviniais, tik juos paremia, ir nurodė, koki klausimai turėtų iškilti šeimetinio bendruomenės seimo programoje, pasako apie pačią seimo sudėtį: "PLB seimo konstitucinę reprezentaciją sudaro 112 atstovų. Tas atstovų kiekis nustatytas Lietuvos Steigiamojo Seimo garbei. Lietuvos Steigiamajame Seime taip pat buvo 112 tautos atstovų. Atsižvelgdamas į atskiruose kraštuose gyvenančių lietuvių kiekį ir susitaręs su bendruomenių vadovybėmis, organizacinis komitetas PLB seimo mąndatus yra šiaip paskirstęs: Argentinos lietuviams — 8. Australijos lietuviams — 6. Austrijos — 1, Belgijos — 1, Brazilijos — 10, Britanijos — 7, Čilės — 1, Danijos — 1, Italijos — 1, JV — 41, Kanados — 14, Kolumbijos — 2, Prancuzijos — 2, Svedijos — 1, Sveicarijos — 1, Urugvajaus — 6, Venezuelos — 2, Vokietijos — 6, Zelandijos — 1."

Kur gimė Šv. Kazimieras?

SV. KAZIMIERAS gimė Krokuvoje, Voveliopylyje, prieš 500 metų. Jo tėvas — Kazimieras, Didysis Lietuvos kunigaikštis ir Lenkijos karalius; motina — Elzbieta, iš garsios Habsburgų giminės. Šioje pilyje karalaitis Kazimieras augo, mokėsi, kol tėvas įjungė į valstybės darbus.

Apie tai plačiai parašyta Zenono Ivinskio knygoje "SV. KAZIMIERAS". Ten sutelkta naujausia medžiaga iš Vatikano ir kitų archyvų. Knyga turi 222 psl. teksto, gausiai iliustruota šventojo gyventos aplinkos vaizdais.

Knyga bus reikalinga šiais metais visiems, nes minime 500 metų šventojo gimimo sukaktį. Jos kaina tik 3 dol. Užsakymus siųskite: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.

Table with subscription rates: Domestic yearly \$6.00, Foreign yearly \$10.00, etc.

Laikraštį tvarko REDAKCINE KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS
Redakcija: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Raketos kyla į dangų, bet kova eina žemėje

Chruščiovas skelbia Amerikai karą savo "pranašesne" sistema
Kaip Amerikos doleris tarpininkauja Bolševiko prekybai
Kokiu būdu perkamas sau grabas Prezidento kreipimaisi į Kongresą.

Filosofas mąsto apie Ameriką

Amerika, kaip ir kiekvienas kitas kraštas, turi gerą, turi ir prastų ypatybių. Niekas šiame pasaulyje nėra visai tobulas.
Geri palyginti su Europos gyvenimu. Neslėpdamas kai kurių amerikiečių gyvimo neigiamybių, kas kiekvienam svetimšiu greitai krinta į akis, kaip ir taisyklės "dolerio gaudymas".

...Šitos silpnybės jėga yra tokia didelė, kad ji mažiau ar daugiau patraukia kiekvieną".

Vadinasi, amerikiečių negalima kaltinti dėl materialistinio nusiteikimo daugiau negu kitų tautų. Niekas čia nesąs visiškai be kaltės. Apie amerikiečius esanti susidariusi klaidinga ir išpūsta nuomonė.

Kas tai tvirtina: patys amerikiečiai ar kas kitas?

Filosofas Jacques Maritain, prancūzas, gimęs ir augęs Paryžiuje. Amerikoje gyvena nuo 1933 metų. Ilgą laiką profesoriaus žymiajame Princetono universitete, kuriame dirbo ir garsus fizikas Al. Einšteinas.

(14) — Gerai, pone!
Maksas, priglaudęs ausį prie kabineto durų, girdėjo tą pasikalbėjimą. Jis patenkintas juokėsi, matydamas, kad į jo lošimą netikėtai atėjo trupų.
1. Jo tėvas nenorėjo jo išsižadėti;
2. Jis sukilo prieš savo augintinį.
Ir jaunasis nenaudėlis puikiai suprato, kad ta nauja padėtis susidarė ne tiek per Danieliaus šurkštumą, kiek dėl susierzinimo, kurį jo tėvas jaučė, matydamas, kad augintinis prieš jo valią slaptai palaikomas.

Sovietam paleidus sputniką, Amerikoje buvo sukilę daug nerimo. Nuotaikos kiek pasitaisė, kai erdvinis iškilo amerikiečių sputnikas. Vadinasi, Amerika nėra per daug atsilikusi, nėra ir didelio pagrindo baimintis rusų grasinimų.

"Mes skelbiame jums karą. Prašau atleisti už tokį išsireiškimą. Mes skelbiame karą taikingos prekybos lauke, ir mes jį laimėsime prieš Jungtines Amerikos...Valstybes. ...Grėsmė jums ateina ne iš raketų, o iš produkcijos, skiriamos taikos reikalui. Šioje srityje mūsų siekimai nepalaužiami, ir tai įrodys mūsų sistemos pranašumą."

Kai Chruščiovas taip kalbėjo praėjusį lapkričio mėnesį, Amerikos visuomenė dar jaudino sputnikai ir ji tikėtai piktinosi Chruščiovo žodžiais: "mes skelbiame jums karą". Tai buvo suprasta kaip erdvinis raketų karas. Tuo tarpu Chruščiovas kalbėjo apie šaltąjį karą žemėje ir apie komunistinės tvarkos pranašumą.

SOVIETŲ KARAS PREKYBOJE
Neseniai buvo paskelbta, kad Sovietų Sąjunga sudarė prekybos sutartį su Ceilonu, sala, kuria baigiasi Indijos pusiasalis. Ji didumo kaip Lietuva, bet gyventojų turi daugiau negu dvigubai (per 8 mil.). Ceilonas augina ir išveža arbatą, kavą, kakavą, tabaką, ryžius, riešutinių aliejų, kaučiuką (gumą), bet trūksta mašinų žemės ūkiui ir miestų fabrikam. Sovietai pasiūlė jas pristatyti. Kas čia nepaprasto? Ir kiti kraštai sudaro tokias pat sutartis. Ceilonas pirmą tokią sutartį pasirašė su Sovietų Sąjunga, bet Sovietų Sąjunga jau nebe pirmą prekybos sutartį sudarė su kitais kraštais, net ir tokiais su kuriais ligi šiol neturėjo jokių ryšių. O čia jau šis tas naujo ir pavojingo, ypač Amerikai.

Sovietų Sąjungon jau vežama Egipto medvilnė, Islandijos žuvis, Burmos ryžiai. Visa tai kitados plaukė Amerikon už dolerius, o dabar nueina Rusijon už rublius. Tai reiškia, kad Egiptas, Islandija ir Burma už savo prekes negali gauti užsieniui gaminių iš kitur, kaip tik iš sovietinio bloko, kur rublis priimamas. Jei norima gauti dolerį, padaromas dar toks biznis:

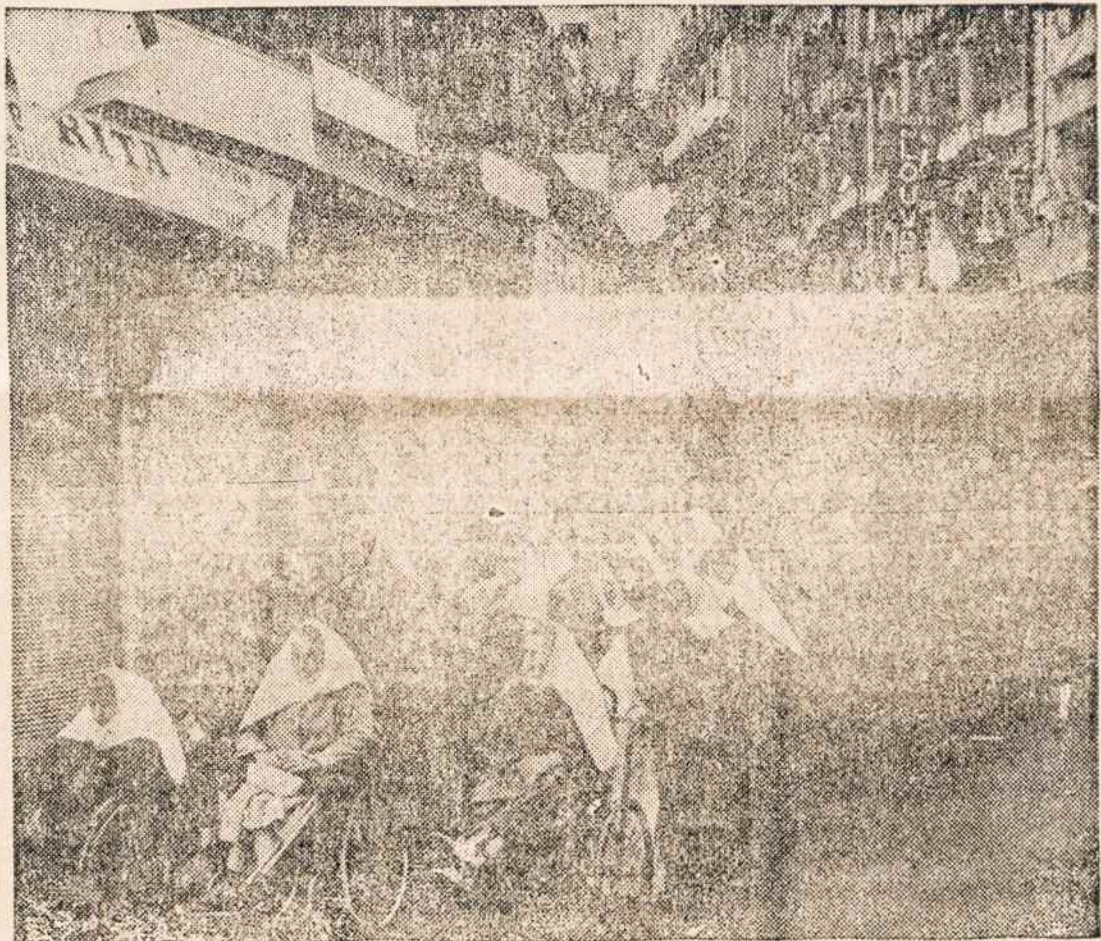
džiausiems išnaudojimams kai kurių jų viršininkų? Gyvenimas yra kova, kova labai sunki, kurioje kiekvienas daro viską, kad kuo geriausiai apgintų savo garbę.
Nei Danielius, nei Teresė nebuvo pilnamečiai, tad turėjo kantriai laukti.
Bet Danielius vis labiau ir labiau erzinosi. Ir vieną dieną Enguerrandas jautė reikala padaryti jam naujų pastabų. Danielius nieko neatsakė, jis paslėpė savo širdyje tą naują žaizdą.

Jis buvo pasirošęs jam pasakyti:
— Patark jam pirmiausia nelošti.
Jis vakar buvo sužinojęs iš vieno savo draugo, Engheino klubo inspektoriaus, kad šis dažnai rasdavęs Enguerrando sūnų kortų lošimo salėje. Bet jis tu nepasakoję ir nukreipė kalbą į šalį:
— Ir kaip tavo augintiniai, ką tu tuo reikalui darai?
— Mergaitė gerai laikosi. Aš galvoju, kad iš tos pusės neteiks nusiminti, bet Danielius berniukas parodė vertingų pastangų save valdyti, išeidamas iš kalėjimo. Jis buvo malonus, paslankus. Bet po kurio laiko jis gerokai pasikeitė. Jo staugis būdas, kuris jį iš tikrųjų ir atvedė į kalėjimą, rodos, vėl atsigauna. Aš jį stebiu iš arti, jam ne nejaučiant. Tiktai aš save klausiu, ar pagarsėjusysis Baurainas, kurį jis sužeidė, neturėjo truputį teisės jį kaltinti. Mes žinome tik klebono pasakojimą, o klebonui tas yra geras ar blogas, kas eina į mišias ar ne.
— Perdidi!
— Tegu, sutinku! Pagaliau sprendimas aš nesiremiu nei klebonu, nei Baurainu, aš bandau susidaryti savo nuomonę.
— Atsargiai daryk sprendimą!

Čilė pardavė Sov. Rusijai 20, 000 tonų vario ir gavo dolerius, bet ...iš Vakarų Vokietijos, kuri už tokią pat sumą perkosi prekių iš Sovietijos Satelitų krašty.

Vokietija gi dolerius gavo iš Amerikos. Tuo būdu JAV pinigai pasiekė Čilę ne tiesiogiai, bet per Sovietų Sąjungos tarpininkavimą ir naudė.

Kaip bolševikam čia sekasi, rodo penkerių metų daviniai: 1952 metais bolševikai iš žemos civilizacijos kraštų įsivežė žaliavos už 105 milijonus doleriu, o pardavė savo gaminių tik už 38 mil.; 1957 pardavė jau už 207

Liuorde ligonių procesija į stebuklingąją grotą, pradėdant šimtmečiui paminėti nuo Dievo Motinos apsišviškimo Bernadetai.

mil, o perko už 200 mil. doleriu. Persvara jau bolševikų naudai.

Viso gi sovietinio bloko prekyba su laisvuviu pasauliu 1957 metais pasiekė 3 su puse bilijono doleriu — už tiek jie pardavė savo prekių. Tik per paskutinius ketverius metus savo užsieninę prekybą padidino 70 procentų!

Tai jau žymi pažanga. Tai taisyklės šaltasis karas, apie kurį užsiminė Chruščiovas grasindamas, kad Ameriką supliks savo "pranašesne sistema". Kas yra toji sistema?

VERGAS PRIEŠ LAISVĄJĮ ZMOGŪ

Yra žinoma, kad Sovietų gyvenimo sistema paremta vergija ir diktatūra. Vergas gamina prekes nemokamai ir alkinamas. Diktatūra tas prekes, meta į kitus kraštus su skriauda savo krašto žmonėm. Sov. okupacija taip pat apiplėšia pavergtusius kraštus. Mūsų laikraistyje daug kartų buvo rašyta, kaip bolševikai Lietuvos prekes už nieką išveža Rusijon arba į kitus kraštus. Tą patį daro su Lenkija, ry-

tu Vokietija, Čekoslovakija, Vengrija, Rumunija, Bulgarija ir kitom pavergtom šalim. Visur pramonė ir žemės ūkis geresni, negu pačioje Rusijoje. Karas visos nesunaikino, kai kas buvo atstatyta. Bolševikai tuo naudojasi ir pavergtų žmonių prakaitą ir kraują siūlo kitiem kraštam. Tuo pačiu metu, kuria savo prekybines atstovybes ir veisia komunistinio pogrindžio lizdus.

Prieš šia bolševikų sistemą stoji laisvas žmogus su savo demokratija. Žmoniškumo atžvilgiu tai yra pranašesnė sistema, ir galutinėje kovoje tik ji gali laimėti, ne Chruščiovo giriama vergija ir diktatūra. Tačiau dabartinėse rungtyse laisvas žmogus su savo demokratine santvarka kai ką pražiūri. Jis nelabai yra linkęs prekybos laikyti tikroju karo lauku, kaip tai daro bolševikai.

Laisvas žmogus nori prekiauti su bet kuo, kad ir su pačiu velniu, kad tikrai būtų biznis. Tuo bizniu Sovietų Sąjunga palaikoma jau 40 metų.

Iš pradžių į laisvą pasaulį plaukė tikrai kruvinos lentos — Sibire tremtinių kertamas miškas. Jo daugiausiai perkosi Anglija. Dabar ir kiti kraštai perka iš Sovietų Sąjungos daugiau negu tik lentas savo graubui — ima jų paskolas ir prekes, kaip virve ant kaklo, nes su kuo prekiauj, nuo to ir priklausai. Kodėl gi

nuo demokratinės Amerikos kai kure kraštai nemori priklausyti? Kokia čia priežastis?

PREZIDENTAS ATEINA SU ĮSTATYMU

Rusų agentai labiausiai puola tuos kraštus, kur civilizacija dar menka, gyvenimo standartas neaukštas, žmonių darbo jėga pigi, dėlto ir pagaminamų prekių kaina žema. Už savo prekes tie kraštai negali įpirkti brangių Amer. gaminių. Amerikai gi negali dirbtinai kainų numušti, nes tai atsilieptų pačiame krašte. Tuo tarpu Sovietų Sąjunga gali nustatinti tokias kainas, kokias nori, tik pačioje Rusijoje ir pavergtuose kraštuose žmonės bus alkanesni ir labiau apdriskę. Bolševikam tai mažai rūpi, kol visuotinis gyventojų nepasiteninimas tokia "pranašesne sistema" dar gali būti jėgos suvaldymas. Bolševikam rūpi visų pirma laimėti šaltą ar karštą karą. Tam tikiuoli ir Sovietų prekyba yra palenkta.

Tai sudaro pavojų Amerikai netekti įtakos kituose kraštuose ir prarasti rinką savo prekiem. Prezidentas dėl to paprašė Kongresą leisti Amerikos prekių tarifus sumažinti ligi 25 proc. Savo rašte Kongresui pabrėžė:

"Tokie siekimai (apie kuriuos Chruščiovas kalbėjo) negali būti mūsų praleisti negirdomis, jei nenorime sulaukti didelio pavojaus savo gyvenimui... Reikia įstatymo, kad vyriausybė galėtų laisvąjį ūkinį gyvenimą ginti nuo komunistinės grėsmės".

Bet prezidentas ir Kongresas susiduria su tokiu laisvu Amerikos gyvenimu, kurio negalima taip lengvai pakreipti viena ar kita norima kryptimi. Reikia visų sutarimo, susipratimo ir geros valios. Reikia dar sputniko Amerikos ūkiniame gyvenime, kad ir čia amerikiečiai labiau išbaugintų ir sukurstų, kaip raketų gamyboje. (S.)

LIETUVOS VYSKUPAI AMERIKOS SPAUDOJE

LAIČ praneša: Indianos laikraštis "The Western Catholic" išidėjo dvi vyskupo Ramanausko fotografijas, kurių viena daryta 1947, o antroje Sibire, prieš pat paleidžiant iš anglių kasyklų. Laikraštis pridėdą, kad grįžęs į Lietuvą vysk. Ramanauskas nėra leistas eiti pareigas; jis gyvena vieno rūsio kambarėly.

Colorado laikraštis "Register" rašė apie vyskupą T. Matulionį, kuris yra jau 82 metų. Pastebį, kad iš visų 34 vyskupavimo metų Matulionis praleido Sibire darbo stovyklose 15 metų.

dą tarė:
— Ar aš galiu su jumis vienu keletą valandėlių pasilikti?
Kada ponias, sūnus ir tarnai buvo išėję, viršininkas tarė:
— Tardymas parodo įstabų dalyką.
— Na?
— Aš manau, kad vienas vaģis viską padarė: Mano manymu, jis buvo vakar vakare pasislėpęs namuose ir, nevykusiai sumetęs pėdas, šį rytą išėjo pro duris.
— Tai negalima!
— Žiūrėkite patys! Langas išmuštas tik taip sau. Langinė atidaryta iš vidaus. Ir ką jūs pasakysite apie tas nepaliekamas dulkes kitoje lango pusėje? Žmogus, prieš išokdamas į jūsų kabinetą, turėjo palikti nors mažiausią žymę savo pėdų, savo rankų arba drabužių...
— Tiesia...
— Reikia pasakyti, kad jis neišėjo, nei išėjo pro čia. Jis išėjo pro duris ir išėjo pro duris, nebent jis nebuvų nei išėjęs, nei išėjęs...
— Ką jūs norite pasakyti?
— O gal jis yra jūsų namuose?
Enguerrandas pašoko.
— Bet tai — negalimas dalykas!
— Išidėkite, kad aš netvirtinu, bet tik prienu tokią išvadą. Ar turite tarnų?
(bus daugiau)

20 metų be Adomo Jakšto

Adomas Jakštas-Dambrauskas priklausė Kauno senamiesčiui, kuris neturėjo naujos modernios architektūros, bet buvo patrauklus savo praeitimi. Čia bazilika, iškilusi savo sunkiais mūrais, čia kunigų seminarija, Maironio namai, jėzuitai. Viduryje tos aikštės žaismingas barokas — Kauno miesto rotušė.

Vidurdienį, kada knibždėjo gatvelės, čia praeidavo ir Adomas Jakštas, pasilenkęs, lazdele pasiramstydamas. Gyveno jis Sv. Kazimiero draugijos namuose prie pat aikštės nuo neatnaminamų laikų. Visada kasdien pasirodydavo su savo lazdele. Rodos, taip ir reikėjo, kad jis nuolat praeitų, kad jo languose degtų žiburiai, juk jis kaip katedra senas.

Bet 1938 m. vasario 19 radijas paskelbė žinią, kad Adomas Jakštas mirė. Tai buvo po iškilmingos vasario 16 šventės, kada vyko dideli paradai. Džiaugsmo nuotaika virto liūdesiu, nes visi žinojo, ką šis vyras davė savo tautai ir jos nepriklausomybei.

Taip Karo muzėjuje buvo nuleista vėliava iki pusės stiebo. Laikraščiai rašė ir minėjo Jakšto nuopelnus lietuvių, o Kaunas ėjo atsisveikinti prie jo karsto.

Jis buvo pašarvotas savo bute, kuriame išgyveno ilgą laiką. Stovėjo čia studentų, organizacijų sargybos. Nedidelio ūgio, idėtas į ažuolinią karstą, jis tartum kalbėjo: praeikite tyliau po mano palaikus. Savo testamentu buvo pageidavęs kuklių paprastų laidotuvių. Ten nebuvo nei gėlių, nei vainikų.

Išnešant jo kūną į katedrą, susirinko vyriausybė, aukštieji dvasininkai ir didžiulė žmonių minia, tas senamiestis, prie kurio jis buvo priaugęs per tiek metų.

Bažnyčioje jo karstas buvo iškeltas ant aukšto katafalo. Po pamaldų palydėjo į katedros rūsi. Prie ankos pastatius karstą, atsiveikino vyriausybės atstovai, bažnyčios aukštieji dvasininkai, rašytojai, visuomenininkai. Tuo metu, orkestrui grojant gedulingą maršą, per katedrą perskrido lėktuvas, atiduodami jam paskutinę pagarbą.

Tada nunešė jo karstą į požemį, kur laikinai padėjo. Vėliau prie katedros, kairėje pusėje, buvo įrengtas jo antkapis ir ten palaidotas. Kuklus tas jo ant-

kapis, kaip ir jo visas gyvenimas. Jame įrašyta: mes ne savo šviesa žarėjame, mes ne sau šviesą liejame.

Tačiau visi žino, kad čia Jakštas-Dambrauskas, visą gyvenimą skleidęs aplink save, kovojęs dėl savo tautos laisvės.

Jis buvo tautinio atgimimo veikėjas, krikščioniškos visuomenės ideologas, enciklopedistas, mokslininkas, poetas, kritikas, daugelio laikraščių steigėjas, redaktorius ir bendradarbis.

A. Dambrauskas-Jakštas gimė 1860 rug. 8 Ukmergės apskr., Pagirių valsčiuje, Kronių km. Mokėsi Šiauliuose, studijavo matematiką, vėliau įstojo į Kauno kunigų seminariją, baigė Petrapilio dvasinę akademią, kunigu išventintas 1888 m. Dirbęs įvairiose vietose, buvęs ištėrime, profesoriaus Petrapilio kunigų seminarijoje, Kaune pastoviai apsigyveno nuo 1905 m. Čia pirminkavo šv. Kazimiero draugijai, redagavo ir leido laikraščius.

Is jo išleistų žurnalų svarbiausi yra du — Draugija, pradėta leisti 1907 m., ir jos priedas — Ateitis, pasirodęs 1911 m.

Draugija buvo skirta lietuviams inteligentams. Tai pirmas mūsų žurnalas, sutelkęs ano meto pačius geriausius bendradarbius, apžvelgęs įvairias sritis, iškėles daugel klausimų, sugėbėjęs juos giliai svarstyti, populiarinęs lietuvių literatūrą savo rašytojus. Jo priedas — Ateitis — buvo skirtas jaunimui. Per šį žurnalą išaugo ir susiformavo visa ateitininkų organizacija.

Paliesdamas visuomeninius klausimus, Jakštas labai griežtai pasisakė prieš draugystę su lenkais.

Kirto lyg kalaviju ir reikalavo kad lenkai nesikištų į lietuvių reikalus. Norėdamas paveikti sulenkėjusius lietuvius, jis leido lenkiškas brošiūras, kuriose ragino lenkiškai kalbančią jaunąją kartą grįžti prie lietuviybės.

Jis buvo ir poetas, rašė eiles. Dalis jo eilėraščių perėjo į chrestomatijas, pavirto dainomis bei giesmėmis. Jis buvo vienas iš svarbiausių poašrio poetų.

Tačiau daug didesnis nuopelnas jo kaip kritiko.

Jis per keliasdešimt metų recenzuodamas knygas, būdamas kartais net griežtas, visada lai-

kydamasis savo principų, išpopuliarino autorius, knygą priartinio prie skaitytojų.

Nemaža jis prirašė matematikos, filosofijos, teologijos srityse. Buvo didelis esperanto kalbos šalininkas, redagavęs net esperanto laikraštėli. Daugiau jis prirašė publicistinių raštų,

ADOMAS JAKŠTAS-DAMBRAUSKAS, miręs 1938 vasario 19, pašarvotas karste. Abi nuotraukos iš "Darbininko" archyvo.

Kada bus numatomi oro pasikeitimai savaitę į priekį Tarptautiniai geofiziniai metai (I)

JONAS RUGIS

Geofizika yra palyginti jauna mokslo šaka, kuri kaip jos pavadinimas rodo, domisi fizikos reiškiniais, liečiančiais mūsų planetą, ir įvairius jos veikiančiais faktoriais. Imant dėmesį, kad studijuojamieji reiškiniai apima plačias mūsų žemės erdves ir reikalauja ilgesnių sekimo laikotarpių, geofizikams tyrinėjimams susidaro ir specialios sąlygos, reikalaujančios daugelio plačiai praveistų koordinuotų darbų, užsitęsiančių ilgesnį laiką. Todėl geofizinę veiklą imtasi organizuoti platesniu, tarptautiniu mastu. Tam geru paskatiniu buvo ir tas faktas, kad geofizikos sritis labai artimai paliečia žmonių gyvenimą. Todėl ir nemokslininkui yra įdomu nors trumpai susipažinti su geofiziniais tyrinėjimais, kurie sudaro tarptautinių geofizinių metų darbo objektą.

Čia aš nesiruošiu ir nepretenduoju duoti pilną planuojamų darbų apžvalgą, nes daugelis jų yra labai specifiniai ir sunkiai išaiškinami bei platesnių, preliminarinių išdėstymų. Mano tikslas yra parodyti to plataus, istorinio užsimojimo mokslinių darbų svarbą ir įdomumą.

Tarptautiniai geofiziniai metai, kurie anglų kalbos mokslineje literatūroje vadinami sutrumpintai IGY (International Geophysical Year) ir kuriuos aš čia vadinsiu lietuviškai TGM, turi jau savo nors ir trumpą istoriją. Jų pradžios reikia ieškoti dar 1879 metais, kai tarptautinis meteorologinis komitetas paskyrė specialią komisiją,

kuri suorganizavo 1882-1883 metais geofizinius ypač meteorologinius stebėjimus šiaurės poliaus srityje. Tai buvo pirmieji tarptautiniai poliariniai metai, kurių darbuose dalyvavo daugelis tautų.

Praėjus penkiasdešimčiai metų, 1932-1933 metais, buvo suorganizuoti antrieji tarptautiniai poliariniai metai, per kuriuos pastoviose ir laikinose tolimos šiaurės observatorijose buvo surinkta daug svarbių žinių, liečiančių oro keitimąsi, žemės magnetizmą, taip pat jonosferą (t. y. aukštąją atmosferos jonizuotąją sluoksnį, kuris įgalina radijo bangų sklaidimą žemės paviršiumi, atsimušant į jį ir todėl nepasklidant erdvėje). Daugelis žemės gamtinių, fizinių reiškinų siejasi su saulėje vykstančiais reiškiniais. Todėl geofizika turi domėtis ir šiais reiškiniais, kurių sudėtingumas iki šiam laikui yra labai mažai išaiškintas.

Dėl paaiškėjusių sudėtingų ryšių tarp įvairių geofizinių reiš-

kurių dalis tik surinkta "Ką pasakė Jakštas" (1924).

Visur, tiek savo kritikoje, tiek visuose raštuose Jakštas buvo kietas, visada kietas, bet kompromisų, ginčų dar pagrindinius principus — lietuviškumą ir katalikiškumą. Jis nesigailėjo aštrių žodžių nei savo draugams kunigams, kai šie žavėjosi lenkiškumu.

A.D

Kelio galo dar nematyti

Mintys, pasakytos Vasario 16 minėjimuose

Lietuvos atstovas J. Kajecikas vasario 15 kalbėjo Baltijos surengtame minėjime. "Si Lietuvos nepriklausomybės sukaktis nepaprasta. Ji pirmoji bei ilgamečio Lietuvos ministerio velionies Zadeikio. Mes tai apgalvestame. Tačiau, nors keičias rūbai margo svieto, lietuvių tautos aspiracijos nesikeičia, nes jų šaltinis — nemirtingos lietuvių tautos teisės ir Lietuvos nemirtinga praeitis".

Palietęs tos praecies Vasario 16 akto atsiradimą, priminęs Vinco Kudirkos jubilėjų ir jo įpareigojimus, sugretino nepriklausomybės iškilmingą minėjimą laisvoje Lietuvoje ir slopią tylą pavergtoje. Komunistinio pavergėjo išryškino labiausiai vieną bruožą, dėl kurio su juo neįmanoma ne tik susikalbėti, bet net kalbėtis:

"Slykščiausia šių dienų imperialistinio komunizmo pusė yra ta, kad jis nekaltų žmonių, nekaltų lietuvių žudynes ir naikinimą yra savo doktrina pateisinęs ir išaukštinęs. Jei žmogaus ir tautos išnaikinimas pasitarnauja komunizmui, tai komunistų žargone tai dora ir gera. Jei komunizmui pasitarnauja iškilmingų sutarčių sutrempimas, tai jų leksikone tai irgi dora ir pagirtina. Jei patarnauja melas, tai meluoja, kiek jėgos leidžia. Juo labiau per akis meluosi — juo didesnis komunistas. Tuo tikslu toji doktrina, tikriaus tikėjimas apvers aukštyn kojom tokias sąvokas kaip laisvė, nepriklausomybė, demokratija, koegzistancija, taika, kolonializmas ir panašiai". Priminė, kaip Maskva sudarė sutartis su Lietuva ir jas sulaužė. Bet "Stalinas jo įpėdinių už tai nepeikiamas. Lietuvos laisvės graboriai, Molotovas su Dekanozovu, dėl tų sutarčių sulaužymo nenukentėjo. Jie nubausti už ką kita. Už žvėriškus nekaltus lietuvių, ir bendrai pabaltiečių, Sibiran trėmimus Serovas irgi nenubaustas. Jis tebėra Kremliaus aukštoji pagarboj".

Plačiai nušvietęs, kad dabar sovietų siūlomą neutralumo zoną demaskuoja Sovietų

ty elgesys su Baltijos valstybėmis, kurios buvo irgi neutralios, bet Maskva jas užpuolė, — kalbėtojas baigė:

Šiandieną lietuvių tauta baigia 18-tus ilgos vergovės metus. Ji dar neįkopė į savo Golgotos viršūnę. Kryžiaus kelio dar neužmatyti. Bet ji savo kančioje ir sielvarte didingesnė už pereitų metų tariamą "man of the year", ("Time" išrinkta Chruščiova, Red.), kaip didingesni buvę kadaise Nerono persekiojami krikščionys už savo kankintoja. Pirmame į Golgotą kelyje reikalinga buvo ilga romėnų teisės ranka, kad priverstų pašalietį, Simeoną Cyrenietį, padėti nešti Kristaus kryžį.

Lietuviams nereikalinga politinė ranka padėti nešti kankinės tautos kryžį. Pakanka lietuviškos širdies. Tat, ypač šiais jubilėjiniais, tame skaičiuje ir šv. Kazimiero jubilėjiniais metais, ryžkimės daryti visa, kas mūsų galioje, kas nukreiptų rykštę nuo Lietuvos dangaus, kas uždegtų jame laisvės ugnį, kas palengvintų pavergto lietuviu kančią, kas palaikytų jo ištvėrmę ir tiltų iki Velykinio, kankinės tautos prisikėlimo, ryto.

JAUNIMO DELEGACIJOS ŽYGLAI

Romas Kezys

Vasario 11-14 d. d. lietuviško jaunimo atstovai aplankė įvairių tautų delegacijas prie Jungtinių Tautų, supažindindami su Lietuvos byla, reikalaujanti Lietuvai ir kitiem Pabaltijo kraštams laisvės.

Prieš gerą pusmetį Chicagoje buvo sudarytas jaunimo organizacijų komitetas, vadovaujamas V. Adamkavičiaus. Komiteto tikslas buvo gauti audiencijas pas įvairių valstybių atstovus Jungtinės Tautos, nušviesti jiems lietuvių tautos naikinimą ir prašyti, kad būtų daromi žyglai šiai padėčiai pagerinti.

Talkininkaujant įvairiems Lietuvos laisvinimo veiksmams, buvo paruošti memorandumai, prašymai spaudai, gautos audiencijos ir atlikti kiti parengiamieji darbai.

Vasario 10 New Yorke buvo susauktas jaunimo organizacijų posėdis, kuriame taip pat dalyvavo iš Chicago atvykę V. Adamkavičius ir K. Dirkis. Pagrindinis šio susirinkimo darbas buvo sudaryti delegacijas, kurios aplankytų 16 — valstybių atstovus. Kiekvienai delegacijai buvo parinktas vadovas, kurio pareiga buvo išdėstyti reikalą, įteikti paruoštus memorandumus, paklausti ir praveisti diskusijas. Delegacijų vadovais buvo parinkti šie studentai: D. Statkutė, V. Adamkavičius, K. Dirkis, R. Kezys, L. Sabaliūnas, K. Skrupskelis, A. Smetona, J. Ulėnas, R. Vildzius. Įvairias delegacijas sudarė: G. Gaubytė, G. Purelytė, D. Alytatė, K. Skėmai-

Washingtoną mūsų delegacija aplankė vasario 12. Dėl šventės (Lincolno gimtadienio) ir prez. Eisenhowerio atostogų paskirtos audiencijos su Sherman Adams ir John Foster Dulles buvo atšauktos ir teko pasitenkinti patamant prezidento sekretorių Maxwell Raab, užsienio reikalų štabo viršininką Mr. Holt, senatorių Kennedy ir Douglas pavaduotojus, Amerikos Bala ir Lietuvos Charge d'affaires Washingtono J. Kajecką.

Mūsų atstovai įvairių valstybių delegacijoms pateikė tokius reikalavimus:

1. Pripažinti, kad dabartinė Lietuvos padėtis yra nelegali ir laikinė. 2. Kelti ir diskutuoti Lietuvos, Latvijos ir Estijos išlaisvinimo klausimą Jungtinės Tautos. 3. Reikalauti Sovietų Sąjungos, kad ji pagrįstų savo taikos propagandą, laikydamasi nepuolimo ir taikos sutarčių, pasirašytų su Pabaltijo kraštais.

Šv. KAZIMIERO draugijos namai Kaune, kuriuose gyveno ir mirė Adomas Jakštas-Dambrauskas.

Partijoj prašneko darbininkų reikalais

(atkelta 2 p.)

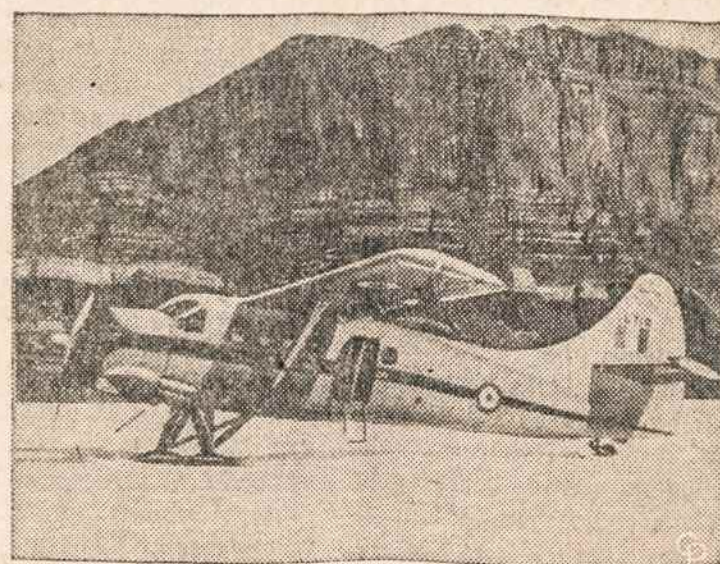
platina žinių apie būdus butų krizei išspręsti visuomeninės tautos būdu. Mikalauskas prašė valdžios planuotojus nelaukti, kol bus užtvindyta Kauno jūra virš Kauno Numuno aukštupy, bet jau dabar statyti krantines, dokus, prielaukas, nes tuomi būtų sutaupta milijonai rublių. Jis pasidžiaugė kauniečių vardu nuostabiomis vandens sporto galimybėmis ateityje.

Cistiakov teisinis

Cistiakov, kuris laikomas Maskvos patikėtiniu Lietuvoje, šiame susirinkime teisinis, kad vyriausybė visais būdais palaiko sumanymą, jog pačios imonės statytų savo darbininkam gyve-

namuosius butus ir bendrom jėgom spręstų statybinių medžiagų parūpinimo klausimus.

Lietuvos ūkio tarybos pirmininkas Ozarskis konferencijoje gyrė Chruščiovo reformas. Ozarskio žodžiais, Lietuvos pramonė dirbo nepalyginti našiau, panaikinus reikalą dėl kiekvieno menkniekio kreiptis Maskvon. Respublikoje gaminama daug naujų reikmenų kurias anksčiau tekdavo vežtis iš kitur. Ozarskis taipgi pasmerkė stachanovietiską darbo metodą. Antvalandžių neįskaitymą darbininkam Ozarskis vadino "nusikaltimu". Lietuvos ūkio taryba stengiasi atitaisyti maskvinių ministerijų klaidas nesirūpinanti būtiniais lietuvių poreikiais.

BRITŲ Otter tipo vienmotoris lėktuvas yra pirmasis, kuris perskrido Antartikos ledynus. Pakilo iš South Ice ir nusileido Scott bazėje.

Nepaskeskit amerikoniškam gerbūvy

Mintys, pasakytos Vasario 16 minėjimuose

Gen. konsulas J. Budrys kalbėjo vasario 15 Lietuvos nepriklausomybės minėjime Elizabeth. Pažymėjęs nepriklausomos Lietuvos pasiektą pažangą, nurodė tos pažangos šaltinį — tautos charakterį.

„Lengva didžiūti savo turtais tom valstybėm, kurios ne dėl savo nuopelnų turi auksą, alyvą ar kitokius mineralus... Lietuvos klimato sąlygos nėra palankios, ji neturi žemės turto, ji per šimtą dvidešimt metų savo progresu buvo sustabdyta, nes gyveno pavergta. Klimatas, nuolatinis budėjimas ir kovos su užpuolikais, užgrūdino žmones, padarė juos darbščius. Ir viskas, ką Lietuva pasiekė, tai ne jos natūralių šaltinių, o tik jos žmonių proto ir rankų dėka“.

Nušvietęs plačiai sovietinio okupanto metodus taut. pavergti ir laisvajam pasauliui apgaudinti, kalbėtojas repikavo į dabartinius sovietinių pareigūnų šūkius, leidžiamus laisvojo pasaulio lietuviams:

„Juokingai skamba tas Maskvos sirenų balsas per radiją kasdien, kad ir iš mūsų brangaus

Vilniaus duodamas: sugrįžkite į tėvynę! Bet ką jie suviliojo per tiek metų: atsiėmė keletą nusikaltėlių iš Vokietijos kalėjimų ir keletą komunistų iš Pietų Amerikos, nepažinusių laisvos norinties, leiskite išvykti ir Lietuvos gyvenimo. Leiskite iš ten, iš to rojaus, išvykti visiems tiems naiviem sugrįžusiems iš pietų Amerikos komunistėliams: jeigu kas nors iš jų panorėtų ir vėl grįžti atgal į tarybinę Lietuvą, tai Maskvai būtų geriausia propaganda. Bet tokio žygio netenka laukti, nes Maskva nepravers to milžiniško kalėjimo durų.

Į tėvynę mus vilioti neteks: mes, jos vaikai, patys sugrįžime, kai tik ji bus laisva. Kol to nėra, mūsų vieta čia, kad nuolat primintume laisvajam pasauliui, jog mūsų tauta neapsiprato su pavergimu ir nesutiks niekuomet vergauti“.

Dėl Sovietų keliamos dabar koegzistencijos ir status quo pripažinimo kalbėtojas tęsė:

„...už tą laikinę pseudo-koegzistenciją dar sumokėkite mums brangią kainą: pripažinkite vi-

sus neteisėtus ir nemoralius nusikaltimus, padarytus iki šiol kaip tai: valstybių užgrobumus, genocidą, teisėtus. Ar ne tokius pat veiksmus svartė Neurenberge?...

„To negana, eina visa eilė kitokių reikalavimų. Bet visas užmokestis — įsipareigojimas tik vienos pusės — laisvųjų. Sovietai nieko nežada. Toks susitarimas suriša laisvąjį pasaulį, bet ne Sovietų Rusiją“.

Pareiškęs viltį, kad laisvasis pasaulis nesutiks su Sovietų reikalaujamu status quo pripažinti-

LIURDE vasario 11 iškilmingom lauke pamaldom, kuriose dalyvavo iš viso pasaulio per 50,000 maldininkų, pradėti jubiliejiniai metai, paminėti simtmečiai nuo Liurde apsiėmimo.

REFORMUOJAMA "EGLUTĖ"

Eglutė yra mėnesinis žurnalas, skiriamas lietuviams vaikams laisvajame pasaulyje. Leidžiamas yra Lietuvos Kultūros Instituto, kurio centras yra Brooklyne, N.Y., ir kuriam vadovauja prel. Pr. Juras, redaguojamas dr. Antano Šerkšno.

Siemet žurnalas pradeda devintus metus. Formuodamas vaikų lietuvišką dvasią, vystydamas lietuvių kalbos pajėgumą, populizuodamas lietuvių kultūrą, žurnalas per tuos aštuoneris metus labai daug padarė.

Viena iš Eglutės skaitytojų tai patvirtina šiais žodžiais: „...iš šio mano laiško jūs galite matyti, ką man Eglutė davė. Ji mane lanko nuo pat pirmo numerio. Aš tada buvau penkerių metų, pradžioje ji man buvo dar sunki, bet aš norėjau vis daugiau ir daugiau ją suprasti, mamytės padedama. Tada ji man pasidarė lengva, ir iš jos visada laukdavau. Dabar aš skaitau lietuviškai taip, kaip ir angliškai. Tai man padėjo tik Eglutė. Vėliau aš iš jos sužinojau apie Lietuvos istoriją, apie jos mokslą, raštus ir dabartinę nelaimę. Aš myliu Lietuvą“.

Eglutės vadovybė, padedama tėvų, pastebėjo, kas iš čia pacituoto laiško matyti, kad tik pradantiems skaityti Eglutės turinys yra per sunkus. Iš kitos

gi pusės, Eglutė padaryti „babių“ laikraščius irgi negalima, nes tas nepatinka vyresniesiems skaitytojams. Štai vieno iš jų balsas (žūr. Eglutė 1957, 216psl.) „... aš Eglutę skaitau nuo pirmo numerio. Bet šitie du numeriai, 4-5, 1957, man geriausiai patiko ir prašau, nedėkite tokių vaikiškų straipsnių. Daugiau apie didvyrius... partizanus, Lietuvos kariuomenę, laivus, lėktuvus... Daug vaikų su manim sutinka. Aš einu į vidurinę mokyklą“.

Eglutės vadovybė, norėdama patenkinti vyresniuosius ir jaunesniuosius, nutarė, pradėdant ateinančių kovo numeriu, padalyti Eglutę į dvi dali: pirmoji, kiek didesnė, dalis bus skirta vyresniesiems skaitytojams, o antroji — stengsis patenkinti mūsų pačių mažiausiųjų reikalus, laikantis kiek galima arčiau abėcėlės lygmenų.

Zinoma, visais atvejais Eglutė bus reikalinga tėvų pagalbos. Pagelbos forma labai paprasta: siųsk 4 dol. Eglutei ir liepk ją atnaujinti metams, jeigu jau prenumeravai, arba liepk siuntinėti naujai, jeigu dar neprenumeravai. Ir tuo padėsi ne Eglutei, bet savo vaikui, nes Eglutė yra tik priemonė, ne tikslas.

Eglutės vadovybė

Prel. M. J. Urbonas paskirtas dekanu

Prel. M. J. Urbonas, šv. Juozapo parapijos klebonas DuBois, arkivyskupo paskirtas dekanu 3 deocėjijos apskrėčiu, kuris apima Jefferson, Clairon, Clearfield ir Forest apylinkes.

Prel. M. J. Urbonas ir kunigus

LOWELL, MASS.

Lietuvo nepriklausomybės paskeibimo 40 metų sukaktuviniis minėjimas mūsų kolonijoj bus vasario 23 popiet klubo patalpose, 447 Central St. Kalbės kun. Janušonis, miesto patarėjas J. Janas, „Laisvės Varpo“ radijo valandos vedėjas adv. Viščinis. Meninę programą išpildys vietinis bažnytinis choras, J. Graugde, Lietuvos operos solistė Stasė Daugėlienė, Jonas Tamulionis ir kiti.

Vieči vietos ir apylinkės lietuviams kviečiam atslankyti ir tuo paremti Lietuvos laisvinimo darbą.

Rengėjai...

įšventintas 1915 m. gruodžio 18 šv. Petro katedroje. Tuoj buvo paskirtas į šv. Juozapo parapiją, kurioje jau pusantro meto nebuvo kunigo. Atlaikęs primicijas gru. 21 savo gimtame miestelyje Thomas, W., Va., jis čia atsikėlė ir rado parapiją apirusią. Čia jis sukūrė per naują parapiją iš 305 lietuvių šeimų, atnaujino bažnyčią ir kleboniją.

Po dešimties metų jis pastatė naują plytų bažnyčią ir kleboniją ir 1930 metais atidarė parapiinę pradžios mokyklą, o po metų ir aukštesniąją mokyklą, kuri tik praėjusiais metais uždaryta, esant didelės mokytojų trūkumui.

Jis taip pat rūpinosi ir šv. Antano misijų baž. Helvetijoje, kol bažnyčia sudegė ir misijų stotis buvo uždaryt. Ten jis buvo įkures ir parapijos pradžios mokyklą, kuriai vadovavo pranciškiečiai.

1955 m. St. Vincent's kolegija suteikė teisių mokslų doktoratą.

JAPONŲ paleista paskutinė „sprausminių lėktuvų“ mada. Ja norima atsverti prancūzų pasisekimą turintį „maišą“.

mu, kuris būtų didelis smūgis pavergtiesiems, kalbėtojas priminė kad ir pavergtame krašte lietuviai tyliai mini Vasario 16 ir žiūri į laisvąsias:

Jų akys pilnos vilties yra nukreiptos į mus, esančius laisvėje. To akys maldauja, bet ir įsako kiekvienam iš mūsų: nepaskeskite asmeniškam gerbūvyje. Motina tėvynė jums davė daug: ar ne lietuviai tėvai jus pagimdė? Ar ne Lietuvos žmonių skatikai sukūrė ir išlaikė mokyklas, kurias jūs išėjote, taip pat suteikė pagelbą ir jūsų studjom užsienyje? Pakelkite savo širdis, atlikite savo pareigą, budėkite ir priminkite valdžiom ir politikam Motinos Lietuvo kančias ir skriaudas, ir patys nesigailėkite nei darbo, nei aukų už Lietuvos laisvę“.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Minėjimas mokykloje

Lietuvos nepriklausomybės 40 metų sukakties minėjimas įvyko šv. Alfonso mokyklos salėje vasario 12. Prel. L. Mendelis jų programą pradėjo išpūdinga maldele. Kazimieriečių išmokyti vaikai išpildė savo programą. Visi vaikai čia gimė, kalba lietuviškai. Jie savo programą baigė „Lietuviais esame mes gimę“.

Svarbus pasiūlymas

Praeitą savaitę Marylando valstybės legislatūros kambaryuose delegatas Samuel A. Culotta pateikė labai svarbų pasiūlymą ir prašė, kad už jį delegatai balsuotų. Pasiūlymas liečia mūsų jaunimą, ypatingai tą, kuris dar neturi 17 metų; tokiam jaunimui norima uždrausti lankyti kinus, kur rodomos pasmerkotos ir nemoralios filmos. Visi galime prisidėti prie šio kilnaus žygio siųsdami laiškus savo delegatams ir ragindami paremti A. Culotta pasiūlymą.

Lietuvių svetainė

per paskutines keturias savaites išnomavo savo didžiąją salę sportininkams, kurie kiekvieną pirmadienio vakarą turėjo kumštynių rungtynes. Tuo norėjo salei gauti daugiau pajamų. Vakarai pavyko, nes kiekvieną kartą dalyvavo per 300 sporto mėgėjų. Taip buvo papildyta kasa, bet ir išgarsinta lietuvių salė svetimtauciu tarpe.

Lietuvių postas 154

Amerikos lietuvių legionierių skaičius nors ir nėra didelis, bet jie pasižymi savo darbais ir turi gerą vardą kitų postų akyse. Paskutiniame savo susirinkime vasario 12 nutarė surengti 15 metų posto sukaktį. Buvo aptarti ir kiti svarbūs reikalai ir pranešta, kad šėkmadienį kovo 23 turės „jautienos rostą“.

Kreipėsi į jaunimą

Vasario 9 adv. T. Grajauskas kalbėjo per Liet. Melodijos valandėlės programą apie Baltimorės Tarybos darbus. Apgailestavo, kad lietuviškos organizacijos sumažėjo, nes senieji išmirė, o jaunimas neišsijungia į jų veiklą. Advokatas kreipėsi į lietuvišką jaunimą, ragindamas jį prisidėti prie lietuviškų organizacijų, kad tuo būtų tęsiamas jų gražus darbas.

Gavėnia

prasidėjo su pelenų diena. Sv. Alfonso parapijos kunigai ragina visur šventai praleisti šį svarbų susikaupimo laiką, dažniau išklausyti mišią, eiti prie sakramentų ir pasinaudoti teikiamomis malonėmis.

Sv. Vardo vyrų draugija

turės savo iškilmingus metinius susvyčius kovo 9, po 8:30 v. mišią. Draugijos dvasios vadas kun. J. Antoszewski su draugijos valdyba yra pakviėte žymius asmenis dalyvauti tuose pusryčiuose, jų tarpe futbolo aikštėje pasižymėjusį lietuvių Joną Unitį.

Jonas Obelinis

Henrikas Kačinskas Baltimorėje

Zymusis Lietuvos teatro aktorius Henrikas Kačinskas Liet. Bendruomenės apylinkės valdybos pakviestas dalyvavo meno žodžio ir literatūros vakare, kuris įvyko sausio 25 d., Lietuvių salėje. Susirinkę nors ir nelabai gausūs klausytojai turėjo retą progą pasigerėti menišku literatūros kūriniu minties ir žodžio perteikimu. Aktorius paskaitė iš Balio Sruogos, vyskupo A. Baranausko, Pulgio Andriūšio ir Antano Gustaičio kūrybos.

Savosios kūrybos šiame vakare paskaitė rašytojai: Kazys Bradūnas, Nadas Rastenis ir Juozas Šliburis. Iš Alfonso Nykos-Niliūno poezijos, su autoriaus sutikimu, paskaitė aktorius Juozas Palubinskas.

Poetas Kazys Bradūnas vakare paskaitė du savo poezijos kūrė: pirmąjį iš ankstesnė kūrybos (Vilniaus Varpu) ir antrąjį ir naujai parengto rinkinio spaudai. Pirmajam klasine forma apdainuojamas Vilnius, antrajam modernioju būdu keliamos liikiminės problemos.

Poetas Nadas Rastenis savo tematika ir eiliavimu priklauso romantinio idealizmo srovei. Kaip tik todėl jo poezija lietuviškoj publikoj tebėra populiari.

Beletristas Juozas Šliburis, trumpų apybraižų kūrėjas, pasižymi telegraminiu, žurnalistiniu stiliumi. Jautrai pergyvendamas jis paskaitė autobiografinę apybraižą „Mano gyvenimas“.

Visą vakaro programą meniškai apipavidalindamas, pravėdė aktorius Juozas Palubinskas. Programą jis praturtino taip pat paskaitydamas keletą eilėraščių.

Pabaigoje naujasis L.B. apylinkės pirmininkas J. Kairis vakaro programos dalyvims padėkojom pažymėdamas, kad šis vakaras jį sugražinęs į Lietuvą, iš kurios jis išvyko prieš 40 metų.

Kun. K. Pugevičius kalbėjo sendraugiams

Vasario 2 d. ateitininkų sendraugių susirinkime kalbėjo kun. K. Pugevičius. Dvasios vadas savo paskaitoje nurodė, kad Bažnyčią kiekvienoje vietoje sudaro tikintieji, jungdamiesi į parapiją. Paskaitininkas toliau nurodė ir visus kitus parapijos elementus ir pažymėjo, kad kiekvienam tikintiniam yra privalu dalyvauti parapijos gyvenime, nežūrint ar kurioj nors vietoj būtų apsigyvenęs pastoriai ar laikinai. Susirinkimo dalyviai paskaitos mintimis gyvai domėjosi ir paskui kėlė įvairių klausimų. Diskusijoje dalyvavo S. Balėūnas, K. Bradūnas, E. Masaitienė, A. Radžius, C. Surdoka ir kt.

Antrojo programos dalyje K. Bradūnas interpretuodamas pademonstravo keletą lietuvių liaudies dainų Dr. Balio čia, Amerikoje, į plokšteles įrašytų. Paminėtas ir neseniai miręs suomių Sibelius sugrojęs jo Finlandiją.

Einamuose reikaluose pirm. K. Bradūnas pranešė apie rengiamąją šv. Kazimiero 500 metų gimimo sukaktį paminėti akademiją.

Susirinkimas vyko jaukioje Dr. ir ponios Ankuđų pastogėje, šeiminiškams susirinkusiems pasiūlyta kavute. Rimtai besiklausančiam ir gyvai bediskutuojančiam susirinkimui pirmininkavo E. Masaitienė.

IŠ VISUR

Uždarus rekolėkcijos moterims bus Nekaltai Pradėtosios vienuolynė, Putname, Conn., vasario 21, 22 ir 23 d. Rekolėkcijas ves Tėv. V. Gidžiūnas, O.F.M. Visos moterys prašomos atvykti iš anksto pranešant laišku ar telefonu: Immaculate Conception Convent, R.F.D.2, Putnam, Conn., telef. Walnut 8-5828.

Kaune nuo 1956 m. veikia autobusų dirbtuvė. Nežinia, ar ji autobusus gamina tik Lietuvai, ar ir kitiems rusų užimtiems kraštams.

Frank Vaskas, veiklus Liet. vytiš Newarke, vasario 13 laikraštyje Elizabeth Journal, atspausdino straipsnelį apie Lietuvą. Straipsnyje prisimenama dabartinė padėtis ir kas daroma jos išlaisvinimui.

Anglijoje vasario 1-2 d.d. Londono Lietuvių Namuose įvyko jaunimo suvažiavimas ir nutarta įsteigti Didžiosios Britanijos jaunimo sąjungą. Suvažiavime buvo apsvaistytas įstatų projektai ir išrinkta pirmoji valdyba: Aleksandras Vilcinskas — pirmininkas, Gediminas Glatkauskas — vicepir., Rimas Kalibatas — sekretorius, Rita Daunoraitė — išdininė. Iš provincijos miestų valdybon nariais dar įėjo Sukys, Sadūnas ir Bružinskas.

Karelis Selteris, buvęs Estijos ušsienio reikalų ministras, sausio 31 mirė Zenevoje. Jo laidotuvsė dalyvavo ir Vliko Vykdomosios Tarybos įgalotinis. Min. Selteris iki savo mirties buvo ir Baltijos Tarybos narys ir šiaip bendradarbiavo su lietuvių ir latvių veiksniais.

Dr. Adolfas Schueck, Lietuvos draugas, mirė Stockholme. Jis buvo žinomas istorikas, Stockholmo universiteto docentas, švedų mokslų akademijos bibliotekininkas. Prieš karą aktyviai dalyvavo Svedų — Lietuvių draugijos veikloje ir buvo jos valdybos narys. Nuo 1938 buvo „Baltisk Revy“ žurnalo redaktoriui.

Liet. architektūros paroda, kuri buvo surengta Sao Paulo mieste Brazilijoje nuo spalio 19 iki sausio 6, apylankė 600.000 žmonių.

Liet. enciklopedijos leidimui ligšiolinis leidėjas J. Kapočius sukūrė atskirą bendrovę, kuri įregistruota Massachusetts valstybėje „Lithuanian Encyclopedia Press“ vardu. Leidykla nuo XIII tomo perima LE leidimą. Jos pirmininkų išrinktas J. Kapočius.

„Zibinto“, žurnalas, redaguotas kun. J. Kuzmickio — Gailiaus, ėjęs Anglijoje, nuo šių metų sustojo. Žurnalas ėjo trejus metus, pasirodydamas 6 kartus per metus.

Paieškomas Antanas Valuckas, kilęs iš Deltuvos, prieš 40 metų atvykęs Amerikon. Ieško pusbrolis Juozas Lukoševičius, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Philadelphia, Pa. DAINOS, MUZIKOS IR LITERATŪROS KONCERTAS

įvyksta VASARIO 23, SEKMADIENĮ, 3:30 val. CARL SCHURTZ MEMORIAL HALL

PROGRAMOJE DALYVAUJA: solistas STASYS BARANAUSKAS, pianistė JURA ŠLAPELYTĖ, aktorius HENRIKAS KACINSKAS, rašytojai laureatai: JONAS AISTIS, KAZYS BRADŪNAS, PAULIUS JURKUS, KOSTAS OSTRASKAS, ANTANAS VAICIULAITIS.

S. R.

Sužieduotinei dovanėlė
Be dovanų sužieduotiniai niekur neapsieina. Neapsiejo nė J. Lewandowsky Vokietijoje, Giesse mieste. Jo išrinktoji, matyt, to buvo verta. Jis nupirko elektrinį lygintuvą ir jame įtaisė pragaro mašiną. Toji bemėginant, žinoma, sprogo ir sužieduotinė sunkiai sužeidė. Išvada — dovanas iš tolo patartina gerai apčiupinėti.

Turėjo juoktis už grabo lentos

Po savo mirties gerai pasijuokti sumanė Romoje dr. Luigi Albin. Zinodamas, kad jo palikuoniam laisvosi apie palikimą, jis pinigų ir brangenybes sudėjo į dėžę, apražė vielom ir dar užrašė: "Mano išrasta stipriausia bomba. Mirtis!" Vos tik jam užgesus, giminaičiai šoko į darbą, bet, išvydę "baisią dėžę, traukėsi atbuli ir šaukėsi policijos. Atsargiai atidarius, rasta pinigų ir daug kitokų vertybių. Ca pat gulėdamas daktaras neapsivertė ant šono, bet, turbūt, gerai nusikvatojo.

Garsinis futbolas

Ir akleji galės žaisti futbolą. Jais pasirūpino Edward Pyke, išrasdamas sviedinį, kuris nuolat išduoda cypėjimo garsą ir taip padeda aklim jį pataikinti. Išradimas sekmingai išbandytas aklių institute Londone. Žinia, nesigiriant, džiugina ir mūsų neakluosius sportininkus. Į cypintį kamuolį pataikinti lengviau ir spirti maloniau.

Dar viena šventė

Argentinoje tam tikra moterų organizacija siūlo įvesti, šalia Motinos dienos, dar ir Tetos dieną, nes toji asmenybė esanti taip pat gerbtina, šeimos ramstis.

Namai be meilės ir širdžių

Anglijos parlamentas vienbalsiai nusprendė ir paskyrė atitinkamą sumą, kad parlamento rūmų išorinės sienos būtų nuvalytos nuo meilių aprašinėjų ir nuo pervertų širdžių. Tą meną palieka šalti angiai, karštai įsimylėję.

Ar tai pagelbės?

Greičiui sumažinti automobiliuose norima įtaisyti naują greičio skaitiklį, kuris kai tik persoka per 80 mylių, uždegtų šv. Kristoforo paveikslą ir imtų kalbėti: "Dabar tai jau iš tikrųjų esi reikalingas mano globos."

Nauja mada

Anglijoje paleista į rinką vaikams kelnaitės, kurių tam tikroje vietoje parašyta: "Prašau, nekirskite į tą vietą!" Amerikoj tokių kelnų reikėtų paaugliams, tik su kitokiu užrašu: "Cia mum rėškite iš peties, arba mes jum rėšime."

KARALIAI—Faisal II Irako (kairėje) ir jo pusbrolis Hussein Jordano susitinka Ammane. Juodu nori savo karalystes sujungti į savotišką arabų federaciją. Faisal liks tikroju karalium, o Hussein pasilikis tik titulu. Bus sulieta kariuomenė, užsienio politika ir diplomatinis atstovavimas.

Kada bus numatomi oro pasikeitimai

(Atkelta iš 4 psl.)

kiekis stebėjimų, kuriuos galima surinkti, plečiant observatorių tinklą ir atliekant juose ilgesnius stebėjimus.

Šių TGM bėgyje tokie stebėjimai bus plačiai atliekami, ne tik visose pasaulio srityse ir tolimoje šiaurėje, bet ši kartą ir pietų ašigalio srityje.

Todėl tikimasi daug ką sužinoti, išsiaiškinti apie atmosferinę mechaniką. Tie pirmieji meteorologiniai stebėjimai antarktikoje ir jų sugretinimas su panašiais stebėjimais Arktikoje suteiks labai daug įdomių duomenų ir išaiškins daug problemų, liečiančių atmosferinę mechaniką, nes tų dviejų sričių vandens ir sausumos geografinis paskirstymas yra visai kitoks ir vienas kitam priešingas.

Meteorologijai yra labai svarbu išsiaiškinti ir vandenynų srovių veikimą.

Užtenka prisiminti, kad visi baisūs uraganai gema vandenynų plotuose ir tik susiformavę pasiekia sausumą. Jų genezės išaiškinimas gali daug padėti jų numatymui.

Daug įdomių duomenų tikimasi iš observatorijos Pietų Poliuje ir viso tinklo observatorių Antarktikoje, kur tokių observatorių TGM įsteigta apie 20. Antarktikoje yra galimybė tirti visą eilę meteorologinių problemų visai skirtingose negu bent kur kitur žemės paviršiuje sąlygose. Pvz. atmosferos sluogsnis viršum Antarktikos ilga metų laikotarpį yra visai atskirtas nuo tiesioginio saulės energijos teikimo, o buvimas toje srityje didelio žemyno sukliudo bet koki šiluminės energijos teikimą iš apačios. Šiaurės poliaus srityje Ledinuosasis Vandenynas atneša

gan žymius šilumos energijos kiekius.

Vienas įdomesnių TGM tikslų yra ištirti ilgesnius klimatinio pasikeitimo galimumus, t. y. ar žemės klimatas eina šilimo ar atšalimo linkme.

Kaip iki šiol paaiškėjo, tik ribotose srityse galima buvo pastebėti aiškesnį klimatinį pasikeitimą. Pvz. atšilimas pastebimas Šiaurės Atlante prie poliarinės srities ir Jungtinių Valstijų rytinėje ir centralinėje dalyje. Tuo tarpu Jungtinių Valstijų šiaurės vakaruose ir dalyje centrinės Kanados nustatytas aiškiai pastebimas atšalimas paskutiniųjų 40-50 metų bėgyje.

Net tiksliausiai pravestais, žemės paviršiuje atliktais matavimais negalima nustatyti, koks yra žemės rutulio energetinis balansas, t. y. koks yra santykis tarp gaunamos iš saulės ir kosminių erdvių energijos ir žemės išspinduliuojamos energijos.

Šį klausimą, manoma, pavyks išsiaiškinti, pasinaudojus dirbtiniu satelitu, kuris jau paleistas į erdves.

Tikimasi, kad per ilgesnį laiką atliekami gaunami iš saulės spinduliavimo energijos kiekių matavimai, nustatymas, kokia dalis tos energijos yra atmosferos, debesų ir žemės paviršiaus refleksijos keliu atmetama į erdves, ir pagaliau kiek energijos atmosfera ir žemės paviršius išspinduliuoja infra-raudonųjų spindulių pavidalu, igalins nustatyti globalinį energijos balansą. Iš to paaiškės ir klimatinio pasikeitimo totalinė linkmė. Jei pasirodytų, kad energijos balansas yra teigiamas, tai dar tektų atlikti papildomus tyrinėjimus, kas su tuo energijos pertekliumi dedasi: ar jis sunaudojamas ledynams tirpdyti, ar vandenynų temperatūrai pakelti. Kiek vienu atveju lauktina įdomių tolimesnių išvadų, kurios gali turėti svarbių ir idomių padarčių artimesnei ir tolimajai žmonijos ateičiai.

ORO UŽTERŠIMAS

Pagaliau dar vieną svarbų klausimą manoma tirti šių TGM bėgyje. Tai atmosferos užteršimas ir galimos to pasėkos. Vis daugiau žmonių išmeta į atmosferą milžiniškus kiekius anglies dvideginio. Jei dabartinis tokio šimtmečio pabaigos anglies dvideginio kiekis atmosferoje gali padvigubėti (dabartinis kiekis 0,03%). Vandenynai yra anglies dvideginio turio atmosferoje reguliatoriai. Tenka išsiaiškinti, ar vandenynai gali sugerti neribotus tų dujų kiekius, t. y. ar jie yra pajėgūs tą reguliavimo funkciją pilnai atlikti.

Anglies dvideginio nuosimčio atmosferoje pakilimas gali turėti didelės reikšmės ir įtakos šiluminiam žemės balansui, nes tos dujos turi aukštą absorbcijos (Bus daugiau)

H. Šelius draudimo tarpininkas

Paterson, N.J. Main Read Estate Co. vedėjas pranešė, kad New Jersey Bankų ir Draudimo Komiteta pripažino Henriką Šelių (Henry A. Schell) draudimo tarpininku (broker) ir išdavė jam verslo leidimą. H. Šelius jau 7 metai dirba Main Real Estate, Patersone, kaip nekilnojamojo turto pardavėjas ir tarpininkas. Jis yra baigęs specialius draudimo, nekilnojamojo turto pardavimo ir įkainojimo kursus Newark, N.J.

H. Šelius abu tėvai yra gimę Lietuvoje ir jis pats kalba lietuviškai. Jis gimė, augo ir baigė aukštesniąją ir kitas mokyklas Patersone. Paskutiniojo kar metu veteranas, tarnavęs 24 mėn. užjūryje ir igijęs seržanto laipsnį. Jis aktingai veikia Patersono Lietuvių Piliiečių Klube: yra buvęs klubo vicepirmininku, direktorium ir direktorių tarybos sekretorium. Jis numato ir toliau dirbti nekilnojamojo turto pardavimo srityje ir versts įvairių rūšių draudimu: gyvybės automobilių, ugnies ir kt. Jo įstaiga yra 269 Main St., Paterson, N.J.

Liet. Piliiečių Klubas, nors neseniai išgijęs nuosavybę, pradeda atsistoti ant tvirtesnių kojų. Išmokėjęs skolas, klubas smarkiau tvarkosi viduje. Ypatingai pernai klubas padarė daug pažangos: įdėtas naujas baras, supirktos naujos kedės, įdėtos naujos grindys, sienos iki pusės iškalto lentomis ir atlikti kitl remontai baro patalpose. Jose bus pakabinta ir atspausdinta nauja klubo konstitucija.

Klubas turi 150 narių, iš kurių 35 buvę tremtiniai. Septyni nariai yra jau daugiau kaip 75 m. amž. Klubo valdybą sudaro: A. Gustus—pirm., J. Jakubavičius,

vicepirm., P. Jurelevičius — sekr. J. Jasy — fin. sekr., Lekavičius — įzd., E. Gustus ir J. Kuzinevičius — įzdo prižiūrėtojai. A. Mazurkevičius — tvarkdarys, P. Juraška, Simanavičius ir J. Treinys — baro direktoriai.

Nors klubas daug pinigų išleidžia remontams, bet neužmiršta ir lietuviškų reikalų. Praėjusiais metais klubas paskyrė 280 dol. aukų: Dariaus ir Girėno paminklui Brooklyne — 100 dol. Amerikos Liet. Tarybai — 75 dol., BALFui — 50 dol., Jokūbo Stuko televizijos programai — 25 dol., žurnalui "Lituanus" — 20 dol., ir studentų fondui — 10 dol. Siemet jau paskyrė 50 dol. auką Amerikos Lietuvių Tarybai. Susirinkimam ir kultūriniams reikalams bei minėjimams klubas visada duoda salę nemokamai. Klubas numeruoja "Drauga", "Naujienas" ir "Vienybę." Pasigendama "Darbininko", kuriame būna daugiausia žinių iš Patersono. Reikia tikėtis, kad artimiausioje ateityje ir jis ateis.

Šiais metais jau numatyta nupirkti salę naujus stalus, patvarkyti salės grindis ir kt. Girdėti daug balsų, net ir iš senesniųjų narių tarpo, kad jau laikas statyti naują salę. Mintis labai gera ir linkėtina, kad ji būtų įvykdyta. Sekmės.

Patikslinimas: "Darb." 12 nr. žinioje apie Lietuvos Nepriklausomybės šventę, kuri bus minima vasario 23 d. 3 val. p.p. Liet. Klubo salėje, įsibrovė spaudos paklaida: atspausdinta — "Garbės pirm. Kleb. kun. J. Kinta ir A. Rugsys".... o turėjo būti — "Garbės pirm. Kleb. kun. J. Kinta, pirm. A. Rugsys".... (Vietoj "ir" turėjo būti — "pirm.") Jurg. Ežer.

LAWRENCE, MASS.

Šv. Vardo vyrų draugijos nariai vasario 9 visi dalyvaavo mišiose, ėjo prie komunjios ir po pamaldų parapijos svetainėje turėjo pusryčius, kuriuos pagamino Stella Raznauskaitė. Prie stalų patarnavo: M. Pilypienė, A. Um-pienė, A. Slosek, A. ir O. Kvaraciejutės, M. ir O. Songailaitė, O. Akstinaitė ir I. Zolubaitė. Pusryčiuose dalyvaavo apie 120 asmenų. Kąlbėtoju buvo pakviestas prof. Barry iš Marrimack kolegijos. Kleb. prel. P. M. Juras dėkojo valdybai už gražią darbuotę ir uolų dalyvavimą visuose susirinkimuose.

Lawrence rajono visų parapijų moterų bei merginų federacijos sąskrydis įvyko vasario 10 šv. Pranciškaus parapijos salėje. Ta paroda prel. P. M. Juras kalbėjo apie ALRK Federacijos veiklą, ką ji yra padariusi per 50 metų. Parapijos choras ir Barber's Syratone Chair sudainavo po

dvi daineles. Bon Sucorus ligoninės rėmėjai vasario 13 turėjo savo susirinkimą. Cia irgi mūsų klebonas nupasakojo, kokį įnašą yra padariusi mūsų parapija miesto katalikiškai ligoninei.

Šeštadienio vakare parapijos CYO, kurios dvasios vadu yra kun. Albinas Janiūnas, parapijos svetainėje turėjo savo pasilinksminimą "Valentine party". Kun. Aloyzas Klimas surežisavo veikalą. Jį vaidino savo parapijoje, Lowell, Mass., šv. Juozapo parapijoje ir taip pat pakviestas suvaidinti šv. Kazimiero parapijoje, Nashua, N. H.

Sekmadienį, vasario 16, turėjo įvykti nepriklausomybės minėjimas. Dėl nepaprastai blogo oro žmonės negalėjo susirinkti į parengtą programą. Pasitenkinta pamaldomis.

Šv. Petro parapijos choras iš So. Bostono, vadovaujamas muz. Jeronimo Kačinskio, vasario 23 atvyksta į Lawrence koncertuoti. Bilietai platinami iš anksto. Tikimasi, susirinks daug žmonių paklausti šio gražaus choro dainų.

Dabar yra laikas siųsti siuntinius savo giminėms ir draugams Velykoms. Pralinksminink savo gimines, siuntiniu, kurs juos pasieks prieš šventes. Pasinaudok patarnavimu patikimos firmos, kuri atkreips tuoj savo dėmesį.

GENERAL PARCEL AND TRAVEL CO., INC.

(LICENSED BY THE U.S.S.R.)

135 West 14th Street, CHelsea 3-2533 New York 11, N. Y.

Mūsų firma gavo iš Inturisto Maskvoje leidimą siųsti siuntinius į visas Sov. Sąjungos respublikas

Galima siųsti tik naujas prekes

Pristatymas garantuojamas. Kiekvienas siuntinys apdraustas. Turime neribotą pasirinkimą prekių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. v. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 v. v.

900 Literary Road, Cleveland 13, Ohio Tel. Tower 1-1461

11339 Jos. Campau, Detroit 12, Mich. Tel. Townsend 9-3980

632 W. Girard Ave., Philadelphia 23, Pa. Tel. Walnut 5-8878

Vilnonės Medžiagos Lietuon

Pradžiuginkite savo gimines ir artimuosius LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, GUDUJOJE, UKRAINOJE IR UZKARPACIO RUSIJOJE!

Pasiuskkit jiem vilnones atlaikas suknelėm, eilutėm, apsiaustam

Mūsų vilnonės atlaikas yra mažesnis, negu už pasidėtas suknelės Vilnonės medžiagos iš rūtinių ir atlaikas peliom prišnamaisiom kainom visam mieste joms šilo 3 stambios krautuvis

S. BECKENSTEIN, Inc., 118-125-130 ORCHARD ST., cor. Delancey, NYC. GR 5-4525

MEDŽIAGOS Į LIETUVĄ

Turime medžiagų vyrų ir moterų rūbams; vilnonės bei šilkinės medžiagos moterų suknelėms ir skaroms. Visa, ką norite siųsti į Lietuvą gausite:

I. CIGMAN, INC. 161 Orchard Street, New York 2, N. Y. Telef. GR 5-0160

Kalbame rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir lietuviškai. Atdara šiokiadieniais, šeštad. bei sekmad.

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėms, suknelėms bei švarkams. Maišytos ir rayoninės medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K and K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

PRIE CITY SAVINGS BANK Tel. EL 4-1711

ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo 9.50 už pilną eilutę

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Urmo (wholesale) bei smulkmenų (retail) importuotos bei vietinės vilnonės ir maišytos medžiagos, suknelių bei paltų medžiagos, šalkos.

Mes parduodame geriausios rūšies pigiausiomis kainomis

DUODAMA SPECIALI NUO LAIDA UZ MEDŽIAGAS SIUNCIAMAS Į LIETUVĄ

200 Orchard St. New York 2, N. Y. Kampas Houston St. Telef. AL 4-8319

Perkant - parduodant namus, ar išnuomojant butus, įvairiausiais apdraudos reikalais, federalinių ir valstybinių taksų (Income Tax) užpildyti, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders).

Kreiptis —

HAVEN REALTY Joseph Andrusis Insurance

87-09 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.

TEL. VI 7-4477

Šiokiadieniais — 9 val. ryto ligi 9 val. vak., sekmadieniais — 1 val. p.p. ligi 5 val. vak.

DR. BERNARD SCHWARTZ dangstosi veidą per tarymą senato komisijoj dėl išklausio skandalo Miami bedalinant televizijos bei kitokių komunikacijų leidimus. Skandale figūruoja atstovas Oren Harris (Arkanso dem.) ir federalinis komunikacijų viršininkas Richardd A. Mack.

SPORTAS

Apygardinems krepšinio pirmenybems praėjus

Vasario 8 ir 9 d. d. pravesios apygardinės krepšinio pirmenybės Bostone, įrašytinos kaip stambus kreditas mūsų sporto veiklai. Jaunasis vienetas LSK Dainava, vadovaujamas Vakauzo, savo uždavinį atliko be priekaišto. Aišku, kad Bruzgelevičiaus asmenyje Bostonas gavo nenuilstamą veikėją ir ne vien tik sporto srityje. Didelę darbo dalį nešė Birutė Danerytė. Malonu pažymėti, kad tikrai labai užsiėmęs mūsų sporto veteranas — veikėjas K. Merkis taip pat savo pagalbą neatsakė. Pagarba ir adv. Grigaliui, padėjusiam sales gauti, bei visiems kitiems, šias varžybas pravesiti padėjusiems ir suvažiavusius sportininkus globojusiems. LSK Dainava Bostono lietuvių kolonijai tikrai gėdos nepadarė.

Lietuvių visuomenė, deja, į varžybas nelabai dėmesį kreipė. Žiūrovų tesusirinko beveik kiek N. Y.. Pasžiūrėti tikrai buvo ko. Jaunių grupėje neįvykus varžyboms, Worcesterio Vytis jau pirmose rungtynėse prieš Atletus parodė, kad su jais reikia skaitytis. Pralaimėję brooklyniečiams, vėliau Worcesteris likusias rungtynes laimėjo. Gaila, kad Waterburio Gintaras nepilnu sąsatau atvyko. Bostono Dainava dar šiuo metu gana žalias vienetas. Meisteriui Lietuvių Atletų Klubui šios varžybos gal ir būtų virtę sėkmadieniui pasivaikščiavimui, jei ne sėkmadienio rungtynės su Waterburio. Laimėję prieš Worcesterio Vytį 84:54 ir Bostono Dainava 104:56, atletai tarėsi ir waterburiečiams apie šimtą atskaitysią, bet išėjo kiek kitaip. Teko pasitenkinti kukliai 57:51. Nėgana to jau pirmame kėlinyje išmušamas iš rikiuotės su perskeltu antakiu Kuryla I. Bet užsispyrėlis kovotojas nepalieka draugų aikštėje ir grįžta žaisti vėl antrame kėlinyje. Tik po rungtynių Kuryla leidžiasi nugabenamas ligoninėn! Po ilgesnės pertraukos su smarkiai sutvarstyta koja žaidė ir Vyšnius. Parodė jis gerą žaidimo klasę bet ir jo pajėgumas bent 30% kritęs. Bendrai atrodo, kad LAK krepšinio ekipa smarkiai nukentėjusi. Kidžių ir Keskonį teko palikti sergančius namie. Vyšnius važiavo dantis sukandęs, kad klubą išgelbėtų, Cilčiaus kelėnas irgi teko tvarstyti, o Daukša iš pirmenybių rungtynių su Killen's Tavern vaikšto su įlenkta nosimi. Iš visų atrodo, kad tik Bačanskas ir Tulaba sveiki liks. Jaunio Kurylos II debiutas vos vidutiniškas, stoka patyrimo.

Moterų grupėje LSK pergale nereikėjo abejoti. Endriukaiytė ir Gintautaitė, ekipos didžiausi ramsčiai, nors aplamai dar nematėme taip prastai žaidžiant. Iš Worcesterio Vyties išskirtina Prapuolenytė, kuri pilnai tikty ir į New Yorko komandą. Pereinamąją dovaną klubui surinkusiam daugiausiai taškų visose grupėse, netikėtai nusiėmė jaunasis Worcesterio Vyties vienetas. Darbščiam pirminkui St. Prapuoleniui tai didžiausias atpildas už jo trisus. Kritikuotinas likusių dovanų paskirstymas. Kad komandinėse

C. HEISS, 18 metų mergina iš Ozono Park, N. Y., trečiu kartą Paryžiuje laimėjusi figūrinio čiuožimo titulą, rašinėja autografus.

varžybose būtų skiriamos dovanos paskiriems individams už jų pasireiškimus, dar neteko girdėti. Keistai skamba, bet apygardų meisteriai ekipos dovanų negavo, kuomet paskiri žaidikai, surinke daugiausiai taškų buvo atžymėti. Tikrumoje oficialus geriausių metrikų ar paskirų žaidikų išskyrimas arba rinkimas tikrose pirmenybėse nėra leidžiamas ir neapratikuojamas. Na, bet gyvename ir mokomės. Gero varžybų vaizdo šis dalykas nei kiek nepagadina.

Su nekantrumu lauksime dabar vasaros apygardinių pirmenybių, kurios įvyks Hartforde ar Waterburyje, o rytų apygardos atstovams daug sėkmės balandžio 12-13 dienomis.

Šeštadienį LAK: Killen's Tavern

YMCA krepšinio lygos pirmenybėms prieš priešo galą ir į baigminę grupę patekus 4 ekipoms, nugalėtojas bus išaiškintas žaidžiant vieno minuso sistema. Lietuvių Atletų Klubo krepšinininkų priešininkas pusiaubaigėme bus ypatingai sunkus, būtent perėitų metų laimėtojas Killen's Tavern. LAK prieš šį, priešininką šiame sezone pralaimėjo abu kartu, nors antrą kartą pergalė kybojo ant plauko. Tik Kurylai ir Daukšai apeidus aikštę, teko pralaimėti. Šios rungtynės lygos vadovų nuomone ir buvo pačios geriausias visose pirmenybėse. Mūsų šie šeštadienį turi neblogų vilčių laimėti o po to baigėme jau bus lengviau. Rungtynės įvyks Y MCA patalpose 179 Marcy Ave. Prad. 8:30 v. vak. Atletai, tikimės, pasirodys pilnu sąsatau: Cilcius Bačanskai, Daukša, Kuryla, Tulaba, Keskonis, Šlepetyš, Vyšnius ir kiti.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis
Povilo Vaitonio, Kanados meisterio, atvykimas į Bostoną yra gerai ir gražiai pareklamuotas Mass. šachmatų vadovybės (MSCA). Šachmatų klubams išsiuntinėti biuletiniai ir plakatai su Vaitonio, laikinčio Kanados taurę, nuotrauka. Bostono Sunday Globe daug kartų rašė

apie Vaitonio atvykimą į Mass. šachmatininkų suvažiavimą, kuris įvyks Phillips Brooks House, Harvard Yard — Cambridge, Mass., vasario 22 d. 2:30 p. m.

Lietuvių šachmatų klubas Vaitonio atvykimo proga rengia sėkmadienį, vasario 23 d. 5 v. p.p. So. Bostono lietuvių piliečių draugijos salėje didelį banketą, kviesdamas tautiečius atvykti į jį, pažinti ir pagerbti daug lietuvis vardui nusipelnusį vyrą.

Tautvaiša, Jankauskas, Karpuska dalyvaus šių metų Chicagos miesto pirmenybėse, kovo 1-2 ir 8-9 d.d. Deja Kazys Jakštas ir A. Zujus negalės dalyvauti.

Rytų Apygardos šachmatų pirmenybės rengia pas save Brooklyno LAK (1332 Halsey St) kovo 1-2 d.d. P-bės buv. komandinės (komanda 5 asmenų) arba kitu atveju individualinės. Klubai iki vasario 20 d. praneša rengėjams vardinių dalyvių sąrašą.

Chess Review, vasario nr. randame nemaža žinių apie mūsų šachmatininkus. Aprašytas P. Vaitonio laimėjimas Lake Erie p-bėse, Buffalo, N. Y., Povilo Tautvaišos — North Central p-bėse, Milwaukee, Lithuanians komandos laimėjimas Montrealio B lygos p-bėse. Postal Chess skyriuje: Ignas Žalys eina pirmuoju Golden Knights 1953 turnyre. Present Leaders sąrašas be Zalio įkelti: K. Škėma, J. Stonkus, P. Kontautas ir J. Karalaitis. Merkis sudorėjo Chauvenet bet kitoje su juo baigė lygiomis (57 C). Blasius įveikia Crisker (56P).

Bogotos turnyre, Kolumbijoje, pirmąja Panno (Argnt) su 13½-2½, M. Cuellar ir Lombardy (JAV) po 13-4, Bisguier (JAV) 12½, Najdorf (Arg.) 12.

Kas norėtų skelbtis Darbininke, prašomas skambinti
G Lenmore 2 — 6916

Vargoninkų ir chorvedžių dėmesii
Išleista II laida
Kalėdų Balsai
30 kalėdinių giesmių
Surinko ir sutvarkė
JONAS J. SAUCIŪNAS
Kaina \$1.00, 36 pusl.
Gauinama:
DARBININKAS,
910 Willoughby Avenue,
Brooklyn 21, N. Y.

Lietuvos Generalinio Konsulo New Yorke paieškomi asmenys

Ambloziejus, Jurgis, iš Jucaičių k., Gaurės val., Tauragės ap.
Aršulienė — Bezaraitė, jos seserys Bartašienė ir Mikalauskienė, ir du broliai
Augaitytė — Tranelienė, Anelė ir vyras Tranelis, Juozas, gyvenę Čikagoje, S. Aberdeen St.

Tranelienė — Augaitytė Anelė, ir vyras Tranelis, Juozas, gyvenę Čikagoje, S. Aberdeen St.
Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:
Consulate General of Lithuania 41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

LDS CENTRO VALDYBA
Garbės Pirmininkas
J. E. Arkivyskupas
Richard J. Cushing, D. D.
Dvasios Vadas
Kun. Pr. A. Virmauskas
50 Flaherty Way
So. Boston 27, Mass.

Pirmininkas
Vincas J. Kudirka
37 Franklin St.
Norwood, Mass.
Vice Pirmininkai
Vladas Paulauskas
Juozas Glavickas
Sekretorius
Antanas F. Kneizys
50 Cottage Street,
Norwood, Mass.

Finansų Sekretorius
Nell Meškūnas
91 Congress Ave.
Waterbury, Conn.
Iždininkė
Blanche Kapochy
409 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Labdarybės ir Stipendijų Komisija
Kun. Jonas Vaitekūnas
350 Smith Street
Providence, R. I.
Bronė Mičiūnienė
Revizijos Komisija
Danielius Averka
Teklė Mitchel
Benediktas Jakutis

William J. Drake- Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas Jamaica 6-7272

Catholic Schools and Colleges
GEORGIAN COURT COLLEGE, Lakewood, N. J. Sisters of Mercy, Mother Marie Anna, President. Sister Mary Giovanni Dean 250 Students. A. B. B. S. Degrees. Day and Boarding. Tuition \$550. Board and Room \$800. Address Secretary or phone Lakewood, (N. J.) 6-0940.

Latest Dividend Declared at the Increased Rate of 3 1/4% a year
(3% regular plus 1/4% extra)
Compounded QUARTERLY
Save Here — And Profit More — Right Now!
THE Kings County SAVINGS BANK
Incorporated 1860
2 CONVENIENT OFFICES:
135 Broadway at Bedford Avenue
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Member Federal Deposit Insurance Corporation

SIUNCIAMI DVIRAČIAI
į Sovietų Rusiją, Ukrainą ir Baltijos kraštus
VYRIŠKI IR MOTERIŠKI
Pristatymas vietoje garantuojamas be maito
NAUJIENA
Maisto siuntiniai iki 44 sv.
Taip pat siūvamos mašinos, akordionai ir vaistai
Siunčiama tik "T A Z A B"
36 Third Ave., New York 3, N. Y. Tel. ALgonquin 4-4160

BANGA TELEVISION

340 Ridgewood Ave., Brooklyn 8, N. Y.
Tel.: APplegate 7-0349

- Su didele nuolaida parduodami ir taisomi
- TELEVIZIJOS APARATAI,
 - VOKIŠKI IR VIETINIAI HI - FI RADIJAI,
 - FONOGRAFAI BEI STIPRINTUVAI

DARBAS GARANTUOTAS, ATLIEKAMAS PRITVYR' SIO TECHNIKO, PRIPAZINTO RCA, NEW YORKE

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

TALARSKI FUNERAL HOME LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
380 MAPLE AVENUE, HARTFORD, CONN.
Maloniai patarnauja Lietuvos naujai įruošose patalpose priinama kaina
Tel. CHapel 6-1377

EVERgreen 8-9794
M. and Z. Collision Works
JULIUS MALDUTIS savininkas
Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas
937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

JONO IR ANGELINOS ANDRIULIŲ IR JŲ ŠEIMOS MICHIGAN FARM SŪRIS
Fountain, Michigan
Jūs esate namuose ar kur keliaujate, visuomet reikalaukite Michigan Farm Sūrio. Šis sūris jau per ilgus metus gaminamas Jono ir Angelinos Andriulių ir jų šeimos, Fountain, Mich.
REIKALAUKITE TIK MICHIGAN FARM SŪRIO
Jei abu abejojate, paprašykite pamėginti. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad jūs patys būtumėt sprendėjas. Mes esame labai dėkingi sūrio mėgėjams ir geresnėms krautuvioms kad jūs tiek išpopuliarint Michigan Farm Sūrį, kuris paliko visų mėgiamiausių. Mes pasizadame ir toliau jums gaminti tik patį geriausią sūrį.

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC.
Vieninteliai šio sūrio gamintojai FOUNTAIN, MICH
Aptarnavimui ir informacijai rytuose prasome kreiptis
PETER LISAUŠKAS Tel. TW 4-8087
69-15 53rd Avenue, Maspeth, N. Y.
VICTOR ABEČUNAS Tel. BA 3-1342
351 Park Street, New Britain, Conn.
JONAS JAKUBAUSKAS Tel. Longwood 6-2622
634 N. Denison Street, Baltimore, Md.
MECISLOVAS KAVALIAUSKAS Tel. Hyde Park 3-3975
24 Prospect Street, Hyde Park, Mass.
GEORGE GALUNAS Tel. T. O. 8-7062
1400 Caniff, Detroit, Mich.
STANLEY METRICK Tel. Yards 7-8393
1804 W. 47th St., Chicago, ILL.
JOHN SHURNA Tel. Grovehill 6-7783
5418 So. Albany, Chicago, ILL.
ALLAN STEWART Tel. Glazstone 5-1310
4310 No Broad St., Phila., Pa.

ŽODYNAS
A. LALIO
Lietuvių-Anglų ir Anglų-Lietuvių
Kaina \$14
Pinigus siųsti kartu su užsakymu
DR. D. PILKA
546 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas

1. Lietuvių visuomeninių organizacijų (nekomunistinių) susirinkimams leidžia naudotis patalpomis nemokamai.
2. Pobūviams, šokiams, vestuvėms ar šiaip šventėms nuomoja už prieinamą kainą.
3. Geriausi ir įvairiausi gėrimai pigiausiomis kainomis.
4. Lietuviški maisto gaminiai.
5. Naujai išpuošta šokių salė.

Nuomavimo reikalu kreipkitės į managerį V. E. MIKALAIŠKĄ asmeniškai ar telefonu EV 4-9672 arba pas pavad. K. Vaitaitį

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJENOS

Vasario 16 minėjimas
Dėl pasitaikiusių nepalankių gamtos sąlygų New Yorko Liet. Taryba Lietuvos nepriklausomybės 40 metų minėjimą nukėlė į šį sekmadienį, vasario 23 d. 4 val. popiet Webster Hall, 119 E. 11 St. Programa lieka ta pati, kuri anksčiau buvo nematyta. Smulkesnės informacijos bus paskelbtos šestadienį per J. Stuko radijo valandą. Visi New Yorko apylinkės lietuviai prašomi dalyvauti ir tuo parodyti meilę mūsų tėvynei.

New Yorko Lietuvių Taryba
Edvardas ir Marija Volskiai vasario 16 minėjo 20 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Ta proga jų artimieji draugai suruošė jaukų pobūvėlį, palinkėjo skaidraus gyvenimo ateity ir išteikė dovanėle.

Algirdas Vizbara, gruodžio mėn. perkeltas į naują įsteigtą jo firmos skyrių Floridon, neseniai buvo atskridęs į mėnesinį New Yorko Lietuvių Filatelistų draug. susirinkimą. Tai yra ryškus pavyzdys kitom draugijom, kurių nariai nesusi-
drankna nei už kelių mylių. Alg. Vizbara vėl žadėjo atskristi bal. mėn., kada bus metiniai draugi-
jos pietūs.

Liet. Fronto Bičiuliai vasario 14 Baltų Laisvės Nauose susirinkę paminėjo Lietuvos nepriklausomybės 40 m. sukaktį. Susirinkimui pirmininkavo A. Sabalis. Buvo pagerbt žuvusieji dėl Lietuvos laisvės, paskaityta iš St. Butkus naujos knygos "Vyrai Gedimino kalne", pačiam autoriui sėdint prie garbės stalo. Liet. nepriklausomybės akta, skaityti buvo pakviestas gen. kons. J. Budrys, o LLK pirmininkas V. Sidzikauskas perskaitė pavergiųjų nusistatymus ir pasiryžimus iš Philadelphiaus deklaracijos. Po J. Brazaičio apžvalgos, kad per 1957 buvo švie-
su ar tamsu Liet. laisvės srityje, buvo priimti laišškai valst-sekr. Dulles, Kanados min. pirm. Diefenbacheriui, Prancūzijos se-
nato vicepirmininkui Ernest Pe-
zet, laikraštinnkam C.L. Sulz-
berger (Times) ir D. Lawrence (N.Y.H. Tribune). Maldą už žu-
vusius skaitė kun. L. Jankus.

Išnuomojami kambariai dvim vyrams, ar vienam, arba vedu-
siems bevaikiams. Graži vieta,
žiemių pusėje Woodhavene,
Skambinti VI 7-8936.

Išnuomojamas kambarys su baldais ir kitais patogumais vienam ar dviem asmenim. Ga-
lima naudotis ir virtuve. Kreip-
tis: Mrs. Dome, 414 So. 5 St.,
Brooklyn.

Per New York Times radijo stotį, sekmadienį, va-
sario 16, buvo pagrotos dvi lie-
tuviškos plokštelės, įdainuotos
Ciurlionio ansamblio—Palankė-
je ir Ziema bėga. Pranešėjas pri-
minė, kad Lietuva šiandien
švenčia 40 metų nepriklausomy-
bės sukaktį.

Liet. nepriklausomybės sukaktį
paminėti Liet. generalinis kon-
sulas ir Liet. Laisvės Komitetas
vasario 17 buvo surengę priėmi-
mą Baltų Laisvės namuose. Da-
lyvavo generaliniai kon.: Esti-
jos, Tautinės Kinijos, Čilės, Ir-
landijos, Nikaragua, Ispanijos,
Vokietijos, Australijos gen. kon-
sulo pavaduotojas ir latvių, len-
kų, ukrainiečių, albanų tautų at-
stovai, Jung. Tautų korespondentė,
iš New York Times O. Toliušis,
dirbęs vedamųjų skyrūje, lietuviškų
organizacijų atstovai, Liet. gen. kon-
sulato ir Liet. Laisvės Komiteto nariai
ir kt. Buvo surengtos gražios vai-
šės, jų pabaigoje Liet. Laisvės
Komiteto pirmininkas V. Sidz-
kauskas išteikė taurę, skirtą S.
Amerikos rytų apygardos stalo
teniso nugalėtojam. Išteikė A.
Vakseliui Fasko rytų apy-
gardos vadovui. Taurė bus per-
einama; nuosavybėn patenka
tada, kada sporto klubas ją lai-
mės trijose pirmenybėse iš eilės
arba penkeriose be-eilės.

Amerikos lietuvių
inžinierių ir architektų sąjun-
gos, New Yorko skyrius, rengia
balių-vašės šeštadienį, baland-
žio 12 Hotel Statler, New Yorke,
Golden Ballroom salėj.

GREAT NECK

LB Great Neck apylinkė va-
sario 22, šeštadienį 6 v. p.p. ren-
gia iškilmingą Lietuvos nepri-
klausomybės minėjimą, kuris į-
vyks Kasmočių salėje, 89 Steam-
boat Rd., Great Neck, N.Y. Pro-
gramoje bus įdomi paskaita,
Brooklyno operetės choras veda-
mas muz. Cibo, ir jaunimo de-
klamacijos. Po to bus pasilinks-
minimas. Visi Great Necko ir
tolimesniųjų apylinkių lietuviai
kviečiami šiame minėjime daly-
vaut. Vasario 23 d., 12 va. 50
min. St. Aloysius bažnyčioje bus
atlaikytos mišios už žuvusius
dėl Lietuvos laisvės.

NEWARK, N. J.

Vietinis Balfo 35 skyrius pra-
eitų metų rinkliavą užbaigė ir
kovo 2, sekmadienį, 12 val. pa-
rapijos salėje šaukia metinį su-
sirinkimą, kuriame bus padaryti
pranešimai apie rinkliavą, bus
renkama valdyba ir kitos komi-
sijos. Visi nariai kviečiami gau-
siai dalyvaut. Norodytu laiku
kvorumui nesurinkus, po pu-
šės valandos šaukiamas kitas su-
sirinkimas, kuris bus laikomas
teisėtu, nežiūrint susirinkusių
skaičiaus.

**Lietuviška televizijos pro-
gramą,**
kurią organizuoja Jokūbas
Stukas, atidėta vieną savaitę
vėliau, nei buvo skelbta. Bū-
tent, ji bus kovo 9, sekmadie-
nį, 4 val. p.p. iš New Yorko
WATV 13 kanalu.

Elena Kepalaitė,
išraiškos šokių menininkė,
dalyvaus Ateities žurnalo
koncerto programoje balan-
džio 13 kartu su Vacl. Verikai-
čio kvartetu. E. Kepalaitė
yra atvykusi iš Australijos į
Kanada. Siu metu gyvena
Putname, Conn., kur mer-
gaičių bendrabutyje moko šo-
kių.

Angelių Karalienės
parapijos bažnyčioje per
gavėnių bus šios pamaldos:
Graudūs Verksmai trečiadien-
iais 7:30 v.v., sekmadieniais
4 v. p.p., Kryžiaus Keliai
penktadieniais 7:30 v.v. Ke-
turiadsėdėms valandų atlai-
dai bus per Velykas.

Apreiškimo parapijos
bažnyčioje per gavėnių bus
šios pamaldos: trečiadieniais
7:30 v.v. ir sekmadieniais 3
v. p.p. — Graudūs Verksmai,
pamokslas ir palaiminimas;
penktadieniais 7:30 v.v. Kry-
žiaus Keliai ir palaiminimas
švč. Sakramentu.

Aldona Šlepetytė,
labai gerai išlaikiusi visus bai-
giamuosius egzaminus ir apgy-
nus tuo pat pažymiu dizertaci-
ją — Lietuva O. V. L. Mila-
šiaus kuryboje, vasario 7 New
Yorko universitete gavo filoso-
fijos daktaro laipsnį.

Baltų studentų literatūros vakaras

Vasario 8, 6 v.v. Liet. Piliėčių
klube Brooklyne įvyko Baltų
Studentų Federacijos literatū-
ros vakaras, kuriame pasirodė
trys tautos ir skaitė savo kūri-
nius angliškai.

Vakarą atidarė federacijos
pirmininkas William Salmre. Po
jo kiekvienos tautos atstovas

Liet. Stud. Sąjungos
N.Y. skyriaus susirinkimas
bus vasario 21 d. 7:30 v. v. Apreiškimo parapijos mokykloje.
Visi studentai maloniai prašomi
atsilankyti.

Lietuvių siuvėjų
A.C.W. of A. 54 skyriaus mėne-
sinis susirinkimas įvyks vasario
26, 5:30 v.v. Unijos patalpose
11-27 Arion Place, Brooklyn,
N.Y. Nariai prašomi gausiai da-
lyvauti. Bus svarbių pranešimų.

Mieliems

Juozui ir Izabelei Laučkams,
didžio skausmo valandą, jų sūneliui mirus,
nuoširdžią užuojautą reiškia

Marija ir Kazys Mockai

BROOKLYNIETĖS: Vida Janulevičiūtė, Ligija Babarskaitė ir Danutė Leskaitytė pasipušios Lietuvos nepriklausomybės šventei.
Nuotr. V. Maželio

Iš New Yorko studentų veiklos

New Yorko studentai lietuviai
išsiblaškę po įvairius universite-
tus, yra susibūrę į Liet. Studentų
Sąjungos New Yorko skyrių.
Šiam skyriui priklauso 76 stu-
dentai.

Skyriui pirmininkauja Vaido-
tas Jakas, iš Columbijos univer-
siteto; vicepirmininkas — Vy-
tas Virbickas, iš City kolegijos;
sekretorė Kristina Paprockaitė,
iš N.Y. universiteto; išdininkė

Laima Petrauskaitė, iš Manhat-
tanville kolegijos; socialinių rei-
kalų vedėjas Vytautas Ramonaus-
kas iš Brooklyn kolegijos.

Skyrius daug dirbo, kai buvo
ruošiamas Liet. Stud. Sąjungos
suvažiavimas (lapkričio 30 ir
gruodžio 1), sutraukęs apie 400
studentų. Artimesniuose darbuo-
se numatomos studijų dienos,
kurios įvyks Hartforde per Ve-
lykų atostogas.

Lietuviai studentai išjungė į
Pabaltijo studentų Federaciją.
Visos trys tautos bendrai rengia
literatūros vakarus, diskusijas.
Pirmininkai keičiasi kas metai.
Praeitais metais pirmininkavo
R. Silbajors, šiemet pirminin-
ku yra estas William Salmre.
Valdybos sekretorė lietuviaitė—
Veronika Dobužinskaitė. Lietu-
vių atstovu išrinktas Vaidotas
Jakas. Si Pabaltijo studentų Fe-
deracija numato surengti kon-
certą balandžio 18, šeštadienį,
Webster salėje, New Yorke. Pro-
gramą išpildys visų trijų tautų
menininkai.

PATERSON, N.J.
N. Y. ir N. J. Liet. Vyčių ap-
skrities bendra komunija ir pus-
ryčiai bus kovo 2 su mišiomis
10:30 v. šv. Kazimiero bažnyčioje.
Per pusryčius bus atžymėti
tie, kurie daugiausiai dirbo per
metus. Po pietų, 2:30 v. para-
pijos salėje bus susirinkimas,
kuriame bus nominuojami asme-
nys apskrities tarybai. Šventę
rengia ir šeimininkauja vyčių
61 kuopa.

CAMBRIDGE, MASS.

Mirusieji
Po gedulingų pamaldų Nekal-
to Prasidėjimo parapijos bažny-
čioje vasario 12 palaidota Emili-
ja Časiutė McIver, gyvenusi Wa-
reham gatvėj, Medfordo miesto
kapinėse.

Vasario 13 Antanas Lukošiu-
nas po gedulingų pamaldų N.P.
parapijos bažnyčioje palaidotas
šv. Mykolo kapinėse, Forest Hills
Mass. Nuliūdime paliko du bro-
lius.

Misijos

Misijos lietuvių kalba prasi-
dės vasario 24. Pamokslus sakys
Tėv. Augustinas Sabas, salezie-
tis. Jis kalbės pirmą kartą mūsų
apylinkėje. Misijos bus vyrams,
moterims ir vaikams. Anglų
kalba prasidės kovo 2, baigsis
kovo 9.

Gavėnios laikas — atgailos
laikas. Visi kviečiami kuo gau-
siau dalyvauti misijoje.

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. N.
Tel. Applegate 7-7083

BOSTONO ŽINIOS

Atidėtas minėjimas
Naująją Angliją užgriuvus di-
džiausiai sniego pūgai, Liet. ne-
priklausomybės minėjimas, ku-
ris turėjo Bostone įvykt vasario
16, buvo atšauktas ir atidėtas į
kovo 2 d.

Paminės šv. Kazimiera
Sv. Petro parapijos jaunimo
organizacijos kovo 2 bendromis
jėgomis rengia iškilmingą šv.
Kazimiero 500 m. nuo jo gim.
sukakties minėjimą. Tą dieną 10
val. bus giedotos mišios šv. Ka-
zimiero garbei. Mišias laikys ir
pamokslą pasakys kun. A. Jur-
gelaitis, dominikonas. Jauni-
mas šiose pamaldose dalyvaus
su savo organizacijų vėliavomis
ir bendrai priims komuniją. Po
pamaldų parapijos pobažnytinė-
je salėje įvyks visų bendri pie-
tūs, paskaita ir meninė dalis,
kurią išpildys kiekvienos orga-
nizacijos meninės pajėgos. Šia-
me minėjime dalyvaus: ateiti-
ninkai, choras, CYO, skautai,
sodalietės, tautinių šokių grupė
ir vyčiai.

Lankėsi pas gubernatorių
Bostono lietuviškų organizaci-
jų atstovai, minėdami savo glo-
bėjo šv. Kazimiero 500 m. su-
kaktį nuo jo gimimo, vasario 7
d. lankėsi pas Massachusetts gu-
bernatorių Foster Furcolo, ku-
rį painformavo apie lietuviams
brangią sukaktį.

Pamaldos gavėnijoje
Sv. Petro parapijos bažny-
čioje gavėnios metu bus specia-
lios pamaldos: trečiadienį va-
karais 7:30 val. mišios ir Tere-
sėlės Novenos pamaldos; penkta-
dieniais Kryžiaus Keliai 3 val.
p.p. ir 7:30 val. vak., sekmadie-
niais 2:30 val. p.p. Graudūs
Verksmai ir pamokslas.

Išvyko vargonininkai
Muz. Paplauskas, kuris, gyven-
damas Bostone, antradieniais šv.
Petro parapijos bažnyčioje pa-
vaduodavo komp. Jeronimą Ka-
činską, vasario 4 išvyko į Athol,
Mass., kur eis vargonininko pa-
reigas šv. Pranciškaus lietuvių
parapijos bažnyčioje.

Dalyvaus varžybose
Vasario 23 d. 6 val. p.p. Clas-
sical High School salėje Lynn,
Mass, įvyks Bostono apylinkės
CYO benų vėliavų nešėjų varžy-
bos (Color Guard Competition).
Į šias varžybas šv. Petro parapi-
jos CYO siunčia 12 mergaičių.

Mirusieji
Po gedulingų pamaldų šv. Pe-
tro parapijos bažnyčioje vasario
19 d. palaidota Aleksandra Ka-
balinkienė 76 m. amžiaus. Ve-
lionė gyveno 192 Boston gatvė,
Dorchester. Nuliūdime paliko
dukterį ir du sūnus. Palaidota
Naujos Kalvarijos kapinėse.

BOSTON, MASS.

BARASEVICIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.

JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. Andrew 8-2590

Waitkus
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia ser-
menims dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žem-
iausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į litus miestus.
Reikale šaukite; Tel. TR 6-6434

NEW YORK

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNISKA KOPLYCIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALE. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

**J. B. Shalins-
Šalinskis**
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiama garbingas laidotuves.
Koplyčioje nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO 40 METŲ SUKAKTIES

MINĖJIMAS

IVYKS VASARIO 23 DIENĄ, 4 VAL. PO PIETŲ,

WEBSTER HALL,

119 East 11th Street,

New York, N. Y.

KALBĖS

prel. J. BALKŪNAS

Meningę dalį atliks OPERETĖS choras, vad. muz. M. CIBO, ir N. Y. Moksleivių Tau-
tinių Šokių Grupė, vad. J. MATULAITIENEI. Šokiams gros **Joe F. Thomas** orkestras
Rengia NEW YORKO LIETUVIŲ TARYBA

Republic Wine & Liquor Store

322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV 7-2089

SAV. M. IR J. JOKUBAICIAI

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, deg-
tinių, konjakų, midų šventėms bei
kitoms progoms

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS

VYT. BELECKAS savininkas

Baras. Salė vestuvėms,
parengimams, susirinki-
mams, etc.

1883 MADISON ST.

BROOKLYN 27, N. Y.

Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood